

Master Thesis

Family Guy als maatschappijkritisch podium

Een representatieanalyse van homoseksualiteit binnen
een hedendaagse discussie

Naam student: Maarten Timmer (331307)
Studie: Master Media & Journalistiek
Telefoonnummer: 06-36194883
E-mail: maartentimmert@hotmail.com
Begeleider: Dr. Frederik Dhaenens

School of History, Culture and Communication
Erasmus Universiteit Rotterdam

28-06-2013

Inhoudsopgave:

Voorwoord		pagina 4
Inleiding/vraagstelling		pagina 5
Deel 1	Theoretisch kader	
<u>Hoofdstuk 1</u>	<u>Gender & Identiteit</u>	
1.1	Gender als identiteit	pagina 7
1.2	Seksualiteit	pagina 8
1.3	Mannelijke gender	pagina 9
1.4	Homofobie en mannelijkheid	pagina 11
1.5	Heteronormativiteit	pagina 13
<u>Hoofdstuk 2</u>	<u>Contextualisering hedendaagse context</u>	
2.1	Politiek discours	pagina 14
2.2	Sociaal-Cultureel discours	pagina 18
<u>Hoofdstuk 3</u>	<u>Belang cultureel product</u>	
3.1	Waarde van een cultureel product	pagina 19
3.2	Representatiestrategieën van een geanimeerde sitcom	pagina 20
<u>Hoofdstuk 4</u>	<u>Homoseksualiteit & sitcom</u>	
4.1	Homoseksualiteit binnen de Amerikaanse sitcom	pagina 23
4.2	Omschrijving onderzoeksobject	pagina 24
Deel 2	Methodologie	
<u>Hoofdstuk 5</u>	<u>Methodologie</u>	
5.1	onderzoeksvraag	pagina 25
5.2	kwalitatieve analyse	pagina 26
5.3	Onderzoeksopzet	pagina 27
Deel 3	Analyse	
<u>Hoofdstuk 6</u>	<u>Thematische analyse</u>	
6.1	Inleiding analyse	pagina 28
6.2	Thema 1	pagina 30
6.3	Deelconclusie	pagina 41
<u>Hoofdstuk 7</u>	<u>Thematische analyse (2)</u>	
7.1	Inleiding analyse	pagina 42
7.2	Thema 2	pagina 42
7.3	Deelconclusie	pagina 45

Hoofdstuk 8 Thematische analyse (3)

8.1 Inleiding analyse

pagina 46

8.2 Thema 3

pagina 46

8.3 Deelconclusie

pagina 48

Hoofdstuk 9 Conclusie

pagina 49

Literatuurlijst

pagina 52

Voorwoord

Toen de mogelijkheid er kwam om binnen mijn opleiding een thesis te schrijven over culturele producten zoals een televisieserie, was ik er al snel uit welke serie dat voor mij moest worden, namelijk: *Family Guy*. In het traject van het schrijven van deze thesis werd het duidelijk dat een serie die je waardeert om zijn humor, lastig is om vanuit een wetenschappelijk perspectief te benaderen. Gelukkig had ik met mijn begeleider, Frederik Dhaenens, de perfecte persoon om mij te helpen in dit proces. Door het geven van richting en structuur, zijn enthousiasme en begrip heb ik deze thesis kunnen schrijven. Meneer Dhaenens is in deze altijd rustig gebleven en heeft mij de nodige handvaten aangereikt om tot een eindproduct te komen. Allereerst wil ik meneer Dhaenens hartelijk danken voor zijn inzet.

Naast de hulp van mijn begeleider wil ik mijn familie bedanken. Zonder hen had ik deze studie überhaupt niet kunnen volgen. Door hun bijdrage heb ik zonder zorgen deze opleiding kunnen volgen. Nog belangrijker is de steun die ik heb mogen ervaren. Het is fijn om mensen achter je te hebben staan die geen druk op je uit oefenen, maar je vrij laten in hoe je een studie aanpakt.

Ik hoop dat u als lezer net zoveel plezier beleeft aan deze thesis als ik dat heb gedaan tijdens het schrijven. Ondanks dat het soms wel lastig was, is een thesis over een serie zoals *Family Guy* een genot om te maken.

Maarten Timmer

Inleiding/vraagstelling

De discussie rondom homoseksualiteit is binnen de westerse maatschappij een actueel en belangrijk onderwerp. Maatschappelijke discussies over de emancipatie van homoseksuele mannen en vrouwen zijn talrijk. Zaken zoals homoseksuele leraren voor de klas, het in het openbaar uitkomen voor je homoseksuele gevoelens en geweld tegen homoseksuele mannen en vrouwen zijn zaken die in vele discussies voorbij komen. Het blijft een onderwerp dat binnen de maatschappelijke context terug blijft komen omdat het afwijkt van de maatschappelijke gestelde norm dat een relatie tussen een man en een vrouw hoort te zijn. Ook op religieus vlak, bijvoorbeeld binnen het Christendom, is het huwelijk een verbintenis tussen een man en een vrouw (Greenberg & Bystryn, 1982). Naast de maatschappelijke discussie is er ook binnen het politieke veld de nodige discussie aangaande dit onderwerp. Progressieve partijen binnen het politieke spectrum hebben een meer geëmancipeerde houding ten opzichte van homoseksuele mannen en vrouwen en stellen dat gelijke rechten en plichten gelden voor iedereen. In de conservatieve en religieuze hoek van de politiek is de acceptatie van homoseksuele mannen en vrouwen minder liberaal. In een land zoals Nederland wat in beginsel vrij liberaal ten opzichte van homoseksualiteit staat zijn dergelijke scherpe verhoudingen binnen het politieke en maatschappelijke veld niet zo sterk aanwezig, waar bijvoorbeeld in een sterk verdeeld land zoals de Verenigde Staten de opvattingen over homoseksualiteit als een splijtzwam fungeren tussen verschillende politieke en maatschappelijke groepen.

In dit onderzoek zal er worden gekeken naar op welke manier de representatie van homoseksuele mannen in de Amerikaanse sitcom *Family Guy* wordt geconstrueerd. In deze culturele studie zal de nadruk komen te liggen op deze representatie en hoe deze binnen de context van een maatschappelijk en politiek discours wordt geplaatst. De onderzoeksvraag luidt dan ook:

Op welke manier worden homoseksuele mannen en homoseksualiteit onder mannen in de Amerikaanse sitcom Family Guy gerepresenteerd en in hoeverre is dit terug te koppelen naar maatschappelijke en politieke discussies omtrent dit onderwerp?

De focus binnen het politieke discours zal liggen op hoe het homohuwelijk wordt benaderd en behandeld door de tekst. Het homohuwelijk is binnen de Verenigde Staten een onderwerp van discussie onder andere omdat de staatkundige indeling van de V.S. complex is. Binnen de Amerikaanse staten zijn verschillende wetgevingen en regels aangaande gelijke rechten voor homoseksuele Amerikanen. Ook zijn de twee belangrijkste politieke stromingen verschillend in opvatting aangaande dit onderwerp.

Binnen het maatschappelijke discours, ofwel sociaal-cultureel, komt de nadruk te liggen op hoe mensen uit verschillende groeperingen, sociaal, religieus en etnisch zich verhouden op het gebied van acceptatie en tolerantie van homoseksuele mannen en homoseksueel gedrag. In hoeverre wordt hier positief dan wel negatief aandacht aan besteedt en hoe moet dit worden geïnterpreteerd? Binnen deze beide discours ligt ook de wetenschappelijke relevantie van deze studie.

De representatie van homoseksuele mannen is een onderwerp wat in velerlei vormen is geanalyseerd. Het punt dat deze representatie wordt uitgelicht binnen een sociaal-cultureel discours en een politiek discours is wetenschappelijk relevant, zeker met actuele discussies rondom homoseksualiteit. De actuele inslag en wetenschappelijke relevantie zullen in het theoretische kader verder worden uitgelicht.

De maatschappelijke relevantie van dit onderwerp borduurt voort op de eerder genoemde wetenschappelijke relevantie. *Family Guy* is een Amerikaanse serie, een zogenaamde *animated sitcom*, met succes wereldwijd. Nominaties voor Emmy Awards, Oscars en miljoenen fans wereldwijd maken de serie een belangrijke actor in het overbrengen van opvattingen en meningen. Het is daarom belangrijk om inzicht te krijgen in hoe homoseksuele mannen worden geconstrueerd en uiteindelijk worden gerepresenteerd. Door de grote groep ontvangers en de waardering in de vorm van nominaties is het belangrijk om de manier en uitwerking van deze representaties helder te krijgen. Televisie heeft als centraal punt in de huiskamer een belangrijke rol in het leven van veel mensen (Gorman & McLean, 2009). De invloed is groot te noemen. De kracht van een medium zoals de televisie en daaraan verbonden series zoals *Family Guy* met veel kijkers mag niet worden onderschat. Ook kan een cultureel product zoals *Family Guy* een weergave zijn van maatschappelijke stromingen en meningen (Barker, 2008). Culturele producten kunnen een indicatie geven van zaken die leven binnen een maatschappij. Representaties en stereotypen kunnen als een barometer werken die inzicht geven in hoe een publieke opinie wordt gevormd, waar binnen een maatschappij overeenkomsten en verschillen liggen qua opvattingen en waar grenzen liggen van normen en waarden (Erni, 2002). Aan de andere kant is het *format*, de geanimeerde sitcom een ideaal podium om dominante discours onderuit te halen of juist te versterken (Hall, 2005).

Resumerend zal in dit onderzoek aandacht zijn voor hoe de serie *Family Guy* zich opstelt rondom homoseksuele mannen en homoseksueel gedrag onder mannen. De basis en het vertrekpunt in deze studie liggen bij de gendertheorieën en seksualiteit. Vanuit daar zullen context, representatie en homoseksualiteit in de sitcom aan bod komen. Ook zal er worden uiteengezet welke (on)mogelijkheden het *format* van de zogenaamde *animated sitcom* heeft binnen de representatie van bepaalde zaken. De focus van deze studie zal zich richten op een maatschappelijk en politieke context waarin *Family Guy* zich eventueel manifesteert.

Deel 1 Theoretisch kader

Hoofdstuk 1 Gender, Seksualiteit en Identiteit

1.1 Gender als identiteit

Het doel van dit onderzoek is zoals besproken in de inleiding toegespitst op welke manier de representatie van homoseksuele mannen wordt geconstrueerd. In dit theoretische gedeelte van de thesis zal er worden ingegaan op theorieën en concepten rondom gender, identiteit en seksualiteit. Deze drie concepten vormen de basis van de studie en uiteindelijke analyse. Zaken zoals masculiniteit, heteronormativiteit en homofobie zullen ook aan bod komen.

Een belangrijke fundament onder deze studie is het concept gender. Simpel gesteld is het concept gender letterlijk vertaald naar het Nederlands: geslacht. Binnen de wetenschappelijke wereld wordt gender meer gezien als een sociale en culturele constructie die bepaalde personen aannemen aangaande hun eigen identiteit. Judith Butler (1999) beschrijft gender als een sociale constructie van de man en de vrouw als concept, waarbij zowel de man als de vrouw een aantal gedragingen en kenmerken krijgt toegeschreven die het ene geslacht van het andere geslacht onderscheiden. Gender is dus niet een biologisch geslacht maar construeert een identiteit van een bepaald persoon. Genderstudies richten zich op de manier waarop dergelijke constructies plaatsvinden. Belangrijk in de constructie en representatie van homoseksuele mannen zijn de zogenaamde 'speech-acts' die Butler benoemt. Met deze 'speech-acts' worden vooroordelen over een genderidentiteit in praktijk gebracht. Een genderidentiteit kan aan de hand van vooroordelen of stereotypen worden geconstrueerd. Zaken als blauwe geboortekaartjes bij jongens en 'mannelijke' sporten vallen hieronder. De seksuele identiteit, dus gender wordt deels gevormd door conventies van buitenaf. Feministe Nicholson (1995) is het hier mee eens en stelt dat gender uitgaat van een zogenaamd 'kapstok-effect'. Het lichaam wordt gezien als een lege kapstok. Aan deze kapstok kunnen allerlei zaken worden gehangen die een identiteit kunnen construeren. Eigenlijk zijn de 'speech-acts' als vooroordeel zaken die aan een 'kapstok' worden opgehangen. Nicholson stelt dat sociaal-culturele waarden aan de kapstok worden opgehangen. Elk individu bepaalt welke aspecten er aan deze kapstok worden opgehangen. Volgens haar levert dit een hoop voordelen op omdat het tot gevolg heeft dat mensen zelf kunnen bepalen wat er aan hun kapstok, oftewel identiteit blijft hangen. Gender is daardoor een concept, een idee, dat door mensen zelf is aan te kleden is en dus zeer onderhevig is aan verandering en tijdsgeest. Het idee dat gender als een soort kapstok wordt geconstrueerd wordt ook door Butler gesteld. Gender is volgens Butler een concept wat niet stabiel is, onderhevig aan constante veranderingen gevoed door maatschappelijk geldende normen en waarden. Ook het geslacht en de kijk op het geslacht is een niet vaststaand fenomeen. Butler (1993) stelt dat het geslacht ook onderhevig is aan veranderingen gedurende de tijd. Normen en waarden rondom het geslacht veranderen in de loop der jaren waardoor het geslacht, los van de biologische kenmerken, in de algemene perceptie aan verandering onderhevig is.

Gender kan als de sociale constructie van een geslacht worden gezien. De genderidentiteit die iemand zichzelf aanneemt, bijvoorbeeld via het ‘kapstokeffect’ zoals Nicholson het beschreef, kan dus fluctueren maar ook als differentiërende factor tussen mannelijk en vrouwelijk geslacht werken (Nicolai, 1992).

Nicolai stelt dat de verschillen tussen de mannelijke en de vrouwelijke genderrol zaken zoals taakverdelingen, bepaalde gedragingen en zelfs problematiek kunnen zijn. Het is volgens Nicolai (ibid) zo dat problemen zoals eetstoornissen nooit zullen worden toegeschreven aan manfiguren waar vrouwfiguren in veel gevallen dergelijke labels krijgen toebedeeld. Nicolai stelt dat gender een symbolisch onderscheid is tussen geslachten die gebaseerd is op sociale constructies en hetgeen wat een maatschappij stelt dat bij een bepaald geslacht hoort. Het is naast het feit dat bepaalde kenmerken aan een bepaald geslacht worden toegeschreven en van bepaalde geslachten andere zaken worden verwacht, zo dat ook binnen het concept van gender per persoon niet hoeft vast te staan of het nu om een mannelijk of vrouwelijke gender gaat, maar dat individuen constant bezig zijn met het in stand houden van zijn of haar genderidentiteit. De eigen identiteit wordt geconstrueerd aan de hand van verschillende eigenschappen die aan een bepaalde gender worden toegeschreven en worden verwacht (MacKinnon, 2003).

1.2 Seksualiteit

Een identiteit die iemand verkrijgt of rond zichzelf construeert is een dynamisch begrip. Volgens Giddens (1991) is identiteit een begrip wat zeer onderhevig is aan veranderingen en invloeden van buitenaf. Een identiteit wordt gebaseerd op interactie met andere mensen en structuren. Het toegeschreven krijgen van kenmerken zoals Butler het beschreef of het zogenaamde ‘kapstokeffect’ van Nicholson zijn hier voorbeelden van. Identiteit wordt geconstrueerd door verschillende factoren bijvoorbeeld gender, religie en nationaliteit (Brubaker, 2000). Een zeer belangrijke factor in de constructie van een identiteit is seksualiteit (Nagel, 2009). Vaak wordt seksualiteit als iets biologisch beschouwd en minder vaak als sociale constructie. Butler (1990) stelt dat seksualiteit net zoals gender een fenomeen is wat sociaal gevormd wordt. Seksualiteit kan worden gevormd aan de hand van factoren zoals sociale omgeving, klasse en etniciteit. Seksualiteit moet daarom niet als een identiteit worden gezien, maar als een onderdeel van identiteit (Nagel, 2009). Daarom stelt Butler dat seksualiteit niet alleen iemand zijn seksuele voorkeur is en dat het niet alleen uit seksueel gedrag bestaat. Seksualiteit is een manier van omgaan met zaken op persoonlijk gebied en binnen een maatschappij. Seksuele identiteit is daarom ook een vorm van interactie tussen een individu en de buitenwereld.

Een seksuele identiteit is het idee wat mensen over hun eigen seksualiteit hebben, gevormd door factoren van buitenaf (Nagel, 2009). Hiermee wordt ook het argument ontkracht dat seksualiteit een keuze zou zijn, seksualiteit wordt simpel gezegd gevormd door factoren van buitenaf. Factoren die je als individu niet altijd in de hand hebt. Dat is ook meteen het interessante aan het fenomeen seksuele identiteit.

Het is enerzijds erg persoonlijk maar anderzijds een fenomeen dat overal terugkomt. Verschillende seksuele identiteiten komen in de hedendaagse maatschappij zeer frequent voor (Brubaker, 2000).

Deze zijn vaak ingegeven met sociale normen en waarden. Deze normen en waarden liggen dus alles behalve vast en verschillen vaak per omgeving (Nagel, 2009). De dominante normen en waarden betreffen vaak heteroseksualiteit. Rondom seksualiteit heerst wel een heteronormatief paradigma, iets wat in een later stadium binnen dit theoretische kader aan bod komt. Vanuit een heteronormatief gedachtegoed wordt heteroseksualiteit als iets ‘natuurlijks’ gezien. Homoseksualiteit daarentegen zou cultureel gevormd zijn (Wilkinson, 1994). Deze heteronormatieve opvatting wordt door Butler en Nagel dus hevig bestreden.

In dit onderzoek ligt de nadruk op homoseksualiteit en de representatie hiervan. Homoseksualiteit is, net zoals seksualiteit in het algemeen, een niet vaststaand fenomeen maar afhankelijk van verschillende factoren. Het is dan ook niet vast te stellen wat homoseksualiteit precies inhoudt. Homoseksualiteit is alleen te benoemen als onderdeel van een identiteit (Butler, 1990). Binnen de westerse wereld zijn er wel een aantal opvattingen over de kenmerken van homoseksualiteit. Homoseksualiteit wordt binnen de westerse maatschappij aan de hand van gedrag gedefinieerd. Gedrag rondom homoseksualiteit wordt vaak als ‘vrouwelijk’ omschreven (Elliston, 1995). Een homoseksuele identiteit ligt daarom ver af van het idee mannelijkheid.

1.3 Mannelijke gender

In dit onderzoek is de representatie van homoseksuele mannen belangrijk. Het is daarom van belang om te kijken wat een mannelijke gender precies inhoudt en hoe deze wordt opgebouwd. Mannelijkheid is een constructie van een gender die haaks staat op een homoseksuele identiteit en is een maatschappelijke norm over wat een man zou moeten zijn. De constructie van een mannelijke gender komt voort uit sociale en culturele normen en waarden. Om een mannelijke gender te kunnen construeren en te benoemen gaat men in het wetenschappelijke veld uit van het idee mannelijkheid. Mannelijkheid is een constructie van sociale en culturele waarden die een individu of gedragingen een mannelijke identiteit meegeven. Mannelijkheid is niet een opvatting van wat een man precies is, maar meer wat een man zou moeten zijn (Reynolds, 2002).

Mannelijkheid is daarmee ook een sociale constructie, wat wordt er van een man verwacht qua gedragingen en hoe moeten deze worden ingevuld? Mannelijkheid is een menselijke uitvinding die door individuen door middel van bepaalde kenmerken wordt aangescherpt en duidelijker wordt gepositioneerd binnen een maatschappij (Rutondo, 1993), mannelijkheid is een sociale constructie.

Een overtreffende trap binnen de mannelijkheid is terug te vinden in de zogenaamde hegemonische mannelijkheid. De hegemonische mannelijkheid (Connell & Messerschmidt, 2005) stelt dat mannelijkheid een 'normatief' karakter heeft en dat dit de vorm is die de man zou moeten willen nastreven. Het is de ultieme vorm van mannelijkheid. Het belangrijkste kenmerk van dit concept is het idee dat mannen een superioriteit hebben over vrouwen. Het is een legitimering van het man zijn en het uitoefenen van superioriteit ten opzichte van het andere geslacht (Connell, 1995). Kenmerken van mannelijkheid die superieur zou zijn ten opzichte van vrouwelijke genderidentiteiten spitsen zich toe op een aantal terreinen. Zaken zoals geweld, agressie, stoer zijn, dapper, ondernemend en het nemen van risico's zijn zaken die horen bij een mannelijke en superieure rol ten opzichte van de vrouw (Donaldson, 2005). Andere concrete zaken die een ultieme mannelijkheid in zich meedragen zijn zaken zoals een militaire inslag, kameraadschap, mannelijke solidariteit maar ook heel basaal, het drinken van bier hoort bij de ultieme mannelijke identiteit (Davidof & Hall, 1997). Het discours rondom de hegemonische mannelijkheid stelt dat een mannelijke manier van leven een goede levensstijl is. Vrouwelijke en/of homoseksuele invloeden worden neergezet als foutief en niet in orde (Jackson, 2001). Hegemonische mannelijkheid is volgens Jackson een manier van leven en een gedachtegoed dat afkeurend is ten opzichte van mannen met vrouwelijke trekjes en speelt zeer in op de conservatieve rolverdeling tussen de man en de vrouw. Deze gedachtegang binnen het discours van mannelijkheid zorgt volgens Jackson dat een mannelijke persoonlijkheid een onderdrukkende werking heeft op mannen met vrouwelijke trekjes, homoseksuele mannen en vrouwen die wat progressiever in het leven staan. Volgens Jackson resulteert dit idee van mannelijke superioriteit en de zeer heteronormatieve houding in een aantal vaste kenmerken rondom mannelijkheid. Een heteronormatieve houding baseert zich op traditionele levens- en omgangsvormen tussen de man en de vrouw. Het concept heteronormativiteit stelt dat een relatie uitgaat van een man en een vrouw en dat dit een geldende norm is (Warner, 1991). Heteroseksualiteit is volgens aanhangers dé vorm van seksuele oriëntatie. In dat licht gaat de hegemonische mannelijkheid uit van een zeer patriarchale verhouding tussen man en vrouw. Het idee achter deze vorm van mannelijkheid is dat een vrouw als partner fungeert en dat de vrouw er vooral is om het geslacht van de dominante man voort te zetten.

Op het gebied van arbeidsparticipatie worden de werkzaamheden van de man boven de werkzaamheden van de vrouw gesteld. Waar liever nog de kanttekening wordt gemaakt dat vrouwen eigenlijk niet zouden moeten werken. Ten opzichte van homoseksualiteit is het idee van hegemonische mannelijkheid vrij helder. Deze vorm van superieure mannelijkheid stelt dat homoseksualiteit niet de gangbare norm is omdat er bepaalde zaken 'verkeerd' gaan bij homoseksuelen. De opvatting is dat homoseksuelen niet over emotionele zelfcontrole zouden beschikken, geen intellectuele rationaliteit zouden kennen en in praktische zin niet de juiste seksuele prestaties zouden kunnen leveren zoals een heteroseksuele man (Jackson, 2001).

In de eerder behandelde theorie rondom dit concept is het veelal gegaan over vormen van mannelijkheid in het verleden. Binnen de sociologie is hernieuwde aandacht ontstaan voor mannelijkheid. De zogenaamde ‘new masculinity’ gaat nog steeds uit van een mannelijke vorm van gender maar met andere kenmerken rondom deze persoon (Tolson, 2001). De nieuwe masculiniteit gaat uit van de moderne man die ook een gevoelige kant heeft. De harde afkeur tegen homoseksualiteit en de conservatieve opvattingen over de rolverdeling tussen de mannelijke en de vrouwelijke rol zijn gering. Een huidige masculiene man maakt tijd voor zijn kinderen en gezin, de partner mag ook werken en mag zelfs een betere baan hebben. Het meewerken in de huishouding en uiterlijke verzorging staan hoog in het vaandel. Belangrijk is wel dat de man bepaalde zaken wel nog voor zijn rekening dient te nemen. Het ‘beschermen’ van de partner en het goed zorgen voor de kinderen blijven zaken van belang. Volgens Frank Mort (2001) is de ontwikkeling naar de nieuwe masculiene man in velerlei gebieden terug te vinden, tijdschriften gericht op alleen de man en het kosmopolitische leven dat veel mannen leiden zijn directe reacties op dit fenomeen. Reclames met huidverzorgingsproducten voor mannen rondom voetbalwedstrijden zijn aan de orde van de dag.

1.4 Homofobie en mannelijkheid

Een belangrijke peiler onder het begrip masculiniteit was dat mannelijkheid de norm betreft en alles wat daarvan afwijkt inferieur is aan deze genderconstructie. Er is in zekere zin een afkeer richting homoseksuele mannen en homoseksualiteit onder mannen. Immers, homoseksuele mannen ‘voldoen’ volgens de opvatting van de mannelijkheid niet aan de voorwaarden van wat een man zou moeten zijn. Hier wordt onder andere een liefdesrelatie tussen een man en een vrouw genoemd. Een homoseksuele man, kan vanwege zijn geaardheid niet voldoen aan de voorwaarden van een heteroseksuele relatie. Het normatieve karakter van mannelijkheid zoals Connell en Messerschmidt (2005) dat schetsten kan door een homoseksueel niet worden bereikt. Volgens Jackson zien homofoben homoseksualiteit onder mannen als een afwijking en fout. In dit kader zit er binnen de mannelijke cultuur een constructieve afwijzing van homoseksuelen en hun gedragingen.

Deze afkeuring en afwijzing van homoseksualiteit geredeneerd vanuit eigen heteronormativiteit wordt in de wetenschappelijke wereld homofobie genoemd. De eerste stappen in het gebruik van de terminologie homofobie dateren uit het jaar 1967. Het boek ‘*Society and the healthy homosexual*’ van de Amerikaanse psycholoog George Weinberg (1972) benaderde en benoemde het onderwerp als eerst waarna vele theorieën en benaderingen zouden volgen.

Weinberg ging de afkeur en afwijzing van homoseksuelen benaderen vanuit zijn psychologische vakgebied en stelde dat de heteronormatieve samenleving homoseksuelen op een irrationele manier afkeurde en afwees. De afkeuring en het negatief benoemen van homoseksuelen in de breedste zin van het woord resulteert volgens Weinberg in geweld, afkeuring en afzondering van homoseksuelen (Weinberg, 1972). Volgens Weinberg is homofobie een 'gedachtegoed' waarbij homoseksuelen en lesbiennes worden gezien als mensen die lijden aan een psychische afwijking. Een afwijking die in de maatschappij wordt gezien als 'slecht' en dat in het algemeen wordt afgekeurd. Het werk van Weinberg dateert uit de jaren zeventig van de vorige eeuw. Toch is dit werk belangrijk gebleven als basis voor andere studies naar homofobie. Het is belangrijk om binnen dit concept te kijken wat er aan deze afkeuring ten grondslag ligt. De Amerikaanse socioloog Dana Britton (1990) stelt dat een belangrijke pijler onder dit gedachtegoed voortkomt uit de relatie tussen het geloof en homoseksualiteit. Volgens Britton (1990) is vanaf het moment dat in de westerse christelijke kerk homoseksualiteit als een zonde wordt gezien, homofobie hoogtij viert. In de jaren 1980, 1990, waar christelijke normen en waarden belangrijk zijn in veel westerse culturen, is homofobie een weerspiegeling van christelijke normen en waarden. De kerk wordt door Britton gezien als de meest invloedrijke factor binnen de angst en afkeuring richting alles wat met homofilie te maken heeft. De opvatting dat alleen de kerk een belangrijke rol speelt in de homofobe gedachtengoeden is volgens Sears (1997) te eenvoudig. Volgens Sears zijn er naast het feit dat het geloof een belangrijke rol speelt andere factoren die homofobie aanwakkeren. Zaken zoals afgunst, de angst om zelf homoseksueel te zijn, buiten gestelde normen treden en neiging om mee te gaan met de grote massa, zijn belangrijk in een constructie van homofobe gevoelens (Sears, 1997). Een andere benadering die het homofobe gedrag verklaart is een sociologische. Volgens de socioloog Julia Kristava (1980) is homofobie een 'afkeuring en afwijzing' van karakteristieken die een persoon ziet als niet zichzelf. Hetgeen wat als 'niet zichzelf' wordt gezien is een afwijzing van wat een ander is, om ook een eigen identiteit te creëren. Simpel gezegd, alles wat anders is dan iemands eigen persoonlijkheid wordt als iets vijandig gezien.

1.5 Heteronormativiteit

Bij het extraheren van een eventueel waardeoordeel binnen een mediastudie is het belangrijk om te kijken hoe een dergelijk waardeoordeel tot uiting komt en hoe deze wordt geconstrueerd. In dit gedeelte van het theoretisch kader wil ik inzoomen op het begrip heteronormativiteit. Waar al eerder Warner werd aangehaald met een opvatting over heteronormativiteit ga ik hier dieper in op deze materie.

Warner stelt dat het discours rondom heteronormativiteit, heteroseksualiteit als dé vorm van seksualiteit ziet omdat het volgens de menselijke biologie een liefdes- en seksuele relatie tussen een man en een vrouw hoort te gaan. Volgens Warner leven we in een heteroseksuele samenleving omdat deze wordt gelegitimeerd door tradities en normen en waarden die als goed en gezond worden gezien. Impliciet wordt hier eigenlijk gesteld dat heteroseksualiteit een flexibel begrip is wat gaandeweg de tijd kan veranderen. Deze opvatting rondom heteroseksualiteit wordt gedeeld door Gust Yep (2002) die stelt dat heteronormativiteit niets te maken heeft met seksualiteit maar met geldende normen die binnen een sociale maatschappij gelden. Binnen een heteroseksuele opvatting wordt de vrouwelijke rol toebedeeld aan de vrouw en de mannelijke rol aan de man. Binnen deze gedachte zijn lesbiennes en homoseksuele mannen geen echte vrouwen en geen echte mannen. Hierbij is ook meteen de koppeling te maken tussen homofobie en mannelijkheid enerzijds en heteronormativiteit anderzijds.

Heteronormativiteit is terug te vinden in beide concepten en gaat uit van het idee dat homoseksualiteit in de breedste zin van het woord, niet volgens de 'standaard' is en dat het zijn van een homoseksueel iets afkeurenswaardig is. In dat licht kan volgens Fejes en Petrich (1993) het concept van de homofobie ook worden vervangen door een andere opvatting. Volgens de twee auteurs is het concept beter te vertalen naar heteroseksualisatie. Dit concept ontkent als het ware dat homoseksuelen en lesbiennes een eigen identiteit en diversiteit hebben. In de media resulteert dit in weinig aandacht voor anders geaarde zoals homoseksuelen en lesbiennes. Een voorbeeld wat hierbij wordt aangedragen stelt dat op televisie homoseksuelen niet in de context van hun eigen identiteit worden weergegeven. In de heteroseksuele en heteronormatieve wereld wordt de homoseksueel altijd in de dominante heteroseksuele omgeving weergegeven.

Hoofdstuk 2 Contextualiseren hedendaagse context

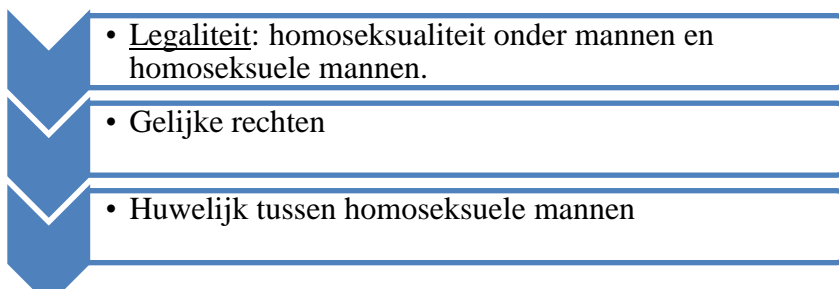
Een belangrijk aspect in dit onderzoek en de relevantie op wetenschappelijk gebied gaat over de manier waarop een cultureel product eventueel sociaal-culturele en politieke onderwerpen bevat. De structuur van deze benadering zal tweeledig zijn en zich concentreren op enerzijds het politieke debat rondom de emancipatie van homoseksuelen mannen. Hier ligt de focus op het homohuwelijk tussen homoseksuelen mannen. Het sociaal-culturele gedeelte zal zich focussen op de mate van acceptatie en discriminatie ten opzichte van homoseksuelen mannen. Deze tweedeling wordt op deze manier gemaakt omdat het via het politieke discours inzicht geeft hoe er wettelijk wordt omgegaan met dergelijke onderwerpen en sociaal-cultureel omdat dit inzicht geeft hoe er binnen een maatschappij wordt omgesprongen met homoseksualiteit. De serie is een Amerikaanse productie dus zal er aandacht zijn voor de Amerikaanse context ten tijde van de te analyseren seizoenen *Family Guy* (1999-2012).

2.1 Politiek discours

In de inleiding werd gesteld dat op politiek gebied de verschillen in opvatting omtrent emancipatie voor homoseksuelen mannen en homoseksualiteit onder mannen groot zijn. Dat dergelijke onderwerpen nog steeds op de politieke agenda staan werd bewezen door de Amerikaanse president Barack Obama. Obama sprak bij zijn tweede en laatste inauguratiespeech de volgende woorden uit:

“Our journey is not complete until our gay brothers and sisters are treated like anyone else under the law, for if we are truly created equal, then surely the love we commit to one another must be equal, as well. We, the people, declare today that the most evident of truths - that all of us are created equal”

De opvatting van Obama, dat homoseksuelen gelijk moeten worden behandeld als heteroseksuelen was een duidelijke steunbetuiging voor de openstelling van het huwelijk voor homoseksuelen. Het feit dat Obama in zijn inauguratiespeech dit onderwerp aankaart, met de politieke verhoudingen in het achterhoofd, bewijst dat dergelijke onderwerpen actueel en van belang zijn. Binnen het politieke discours zal de nadruk in beginsel komen te liggen op hoe homoseksuelen mannen en homoseksualiteit onder mannen in kwesties aangaande wetgevingen en politieke opvattingen worden benaderd in een cultureel product. Omdat deze kwesties vele onderwerpen kunnen omvatten zal in deze studie de focus komen te liggen op het huwelijk als institutie. Omdat de wetgeving rondom het huwelijk een niet opzichzelfstaand fenomeen is, maar onderdeel is van een groter geheel politieke opvattingen, zullen zaken als legaliteit en gelijke rechten ook worden besproken (figuur 1). De focus blijft wel op het huwelijk liggen.

Figuur 1: Schematische weergave politiek discours

De reden dat het huwelijk als belangrijkste pijler onder de politiek geladen zaken wordt behandeld heeft de maken met de lange geschiedenis van de discussie in de VS aangaande dit onderwerp. Ook de complexiteit van dit punt door de staatsrechtelijke indeling van de Verenigde Staten speelt een rol. Binnen het staatsrechtelijke karakter van de Verenigde Staten zijn er verschillende wetgevingen per staat. Aangaande gelijke rechten op het gebied van het huwelijk is het zo dat van de 52 Amerikaanse staten er twaalf het homohuwelijk (in de breedste zin van het woord) toestaan. De laatste staat die zich in dit rijtje voegde was Minnesota (begin mei 2013). Het feit alleen al dat er dus een groot aantal staten het homohuwelijk bannen is een indicator dat de discussie leeft en de strijd rondom het homohuwelijk nog niet gestreden is. Een citaat van president Obama onderstreept een bepaald gevoel aangaande gelijke rechten van mensen met verschillende seksualiteiten. Het idee dat mensen op grond van hun seksualiteit anders worden behandeld dan heteroseksuele koppels, wordt door Obama afgekeurd en hij wil gelijke behandeling voor iedereen. De strijd voor gelijke rechten en dan in speciaal het huwelijk voor homoseksuele koppels is een actueel onderwerp, maar heeft een belangrijke rol in de geschiedenis van de Verenigde Staten.

Het legaal stellen van het huwelijk tussen LHB-koppels is sinds de zogenaamde Stonewall rellen in 1969 een onderwerp op de politieke agenda (Eskridge jr. 1993). Vanaf dit moment werd het uit de kast komen en het claimen van een eigen (seksuele) identiteit een must binnen de LHB-gemeenschappen. Openbare aanvragen voor een homoseksueel huwelijk die structureel geweigerd werden, werden symbolen voor een stil protest. Deze aanvragen werden gedaan om de publiciteit te halen. Vanuit de LHB-gemeenschappen werd het geluid om erkend te worden als stel door de Amerikaanse staat een steeds groter punt. In de post-Stonewall periode werd er in het politieke landschap voornamelijk afwijzend en afkeurend gereageerd op dergelijke geluiden. Binnen de toenmalige politiek, op landelijk niveau en binnen de afzonderlijke staten, heerste voornamelijk een politiek die stelde dat het huwelijk een institutie was waar niet aan mocht worden getoerd (Eskridge jr. 1993). Een belangrijk argument, wat ook tegen huwelijken tussen niet-Amerikanen werd gehanteerd, was het idee dat dergelijke huwelijken, dus tussen mensen van hetzelfde geslacht, zouden leiden tot afscherming en afzondering. De opvatting was dat op het moment dat bijvoorbeeld homoseksuele mannen met elkaar zouden trouwen dit zou leiden tot een afzondering van de 'normale' en 'heterogeorienteerde' maatschappij. Als mannen met elkaar zouden trouwen zouden ze niet meer uit het homoseksuele dogma kunnen 'ontsnappen'. Het huwelijk als instituut, wordt afgebroken als mensen van hetzelfde geslacht trouwen, de vaststaande genderrollen worden teniet gedaan en een traditie wordt om zeep geholpen (Ettelbrick, 1993). Ook binnen de academische wereld werd homoseksualiteit in de breedste zin van het woord gezien als een geestelijke afwijking (Time Magazine, 8 april, 2013). De strijd voor gelijke rechten op het gebied van het huwelijk in de Verenigde Staten kreeg halverwege de jaren 1980 van de vorige eeuw een flinke klap te verwerken. In steden waar homoseksuele relaties tussen mannen enigszins werden geaccepteerd of in ieder geval gedoogd, brak rond 1980 een aidsepidemie uit. Een dodelijke ziekte, die door tegenstanders van het homohuwelijk werd 'gebruikt' als het ultieme bewijs dat dergelijke relaties en huwelijken tussen mannen iets slechts en verderfelijk was.

De ziekte AIDS en het niet krijgen van deze ziekte werd als het bewijs en voordeel gezien van een heterohuwelijk. Anti-homohuwelijkactivisten stelden dat een monogaam en heteroseksueel huwelijk een levensredder kon zijn (Time magazine). Toch bleven de voorvechters voor het legaal stellen van het homohuwelijk in de V.S. hun strijd voeren. Zaken zoals verbeterde medische zorg en ratio werden aangevoerd als argumenten dat homoseksualiteit niet levensbedreigend hoefde te zijn. Van de twaalf staten die het homohuwelijk legaal stelden was de staat Massachusetts de eerste in 2004.

De strijd voor het legaal stellen van het homohuwelijk ging vooral over de discussie aangaande gelijke rechten onder mensen. Het recht om te trouwen is in de Amerikaanse grondwet opgenomen en zou door het weigeren van het homohuwelijk geweld aangedaan worden (Polikoff, 1993). De staat zou met het niet aanvaarden van het homohuwelijk gelijke rechten onder de mensen teniet doen en daardoor fundamentele mensenrechten te kort doen. Eskridge Junior (idem) stelt dat het weigeren van het homohuwelijk in strijd is met de Amerikaanse grondwet en dat het een vorm van discriminatie is ten opzichte van de seksualiteit van het individu. Homoseksuelen voelen zich door het niet kunnen trouwen, achtergestelde burgers. Niet alleen het gevoel minderwaardig te zijn, maar ook praktische belemmeringen die het niet legaal stellen van het homohuwelijk tot gevolg hebben, zijn een doorn in het oog van homoseksuelen. Zaken zoals economische en fiscale voordelen van een huwelijk, belastingwetten en de bescherming van het instituut huwelijk worden homoseksuelen ontnomen (Stoddard, 1992). In een liberaal land zoals de V.S. waar eigen keuzes en weinig staatsbemoediging centraal staan, is dit een hekel punt op de politieke agenda. De discussie rondom het homohuwelijk in de Verenigde Staten blijft vandaag de dag de gemoederen bezig houden. Op 8 april 2013 verschijnt het Amerikaanse opinieblad 'Time Magazine' met een provocerende cover van zoenende stellen van hetzelfde geslacht. De titel op de cover '*Gay marriage already won*' is duidelijk en helder over de discussie binnen de Amerikaanse politiek. Het artikel stelt dat binnen het Amerikaanse hooggeerechtshof belangrijke beslissingen gaan worden genomen ten faveure van het legaal maken van het homohuwelijk op federaal niveau. Anthony Kennedy, een van de negen rechters van het Federale Hooggeerechtshof wil op landelijk niveau het homohuwelijk legaal stellen. Het feit dat LHB-stellen niet als legaal koppel kunnen worden geregistreerd en niet verbonden worden door het huwelijk is volgens het hooggeerechtshof achterhaald en conservatief.

In deze analyse is het van belang om te kijken welke politieke stromingen op welke manier worden gekoppeld aan dit onderwerp. Het politieke veld in de V.S. is niet zo overzichtelijk als in de media wordt geschetst. De tweedeling tussen enerzijds de Democratische Partij en anderzijds de Republikeinse Partij bestaat wel, maar is veelal onderverdeeld in allerlei fracties (http://www.edgate.com/elections/inactive/the_parties/ geraadpleegd op 4-06-2013). De Democraten zijn in het algemeen vrij liberaal ten opzichte van homoseksuelen en de gelijke rechten. Toch zijn er binnen de Democratische Partij een aantal stromingen die het huwelijk zien als een verbintenis tussen een man en een vrouw. De zogenaamde Conservative Democrats zijn tegen het homohuwelijk. Andere belangrijke stromingen binnen de partij, zoals de Religious Left en de Progressive Democrats zijn voor gelijke rechten voor iedereen en erkennen homoseksualiteit en het homohuwelijk.

De Republikeinse Partij is conservatiever in de benadering van homoseksuelen en homoseksualiteit. Een tak binnen de Republikeinse Partij, de zogenaamde Social Conservatives ziet een traditionele man/vrouw rolverdeling als het ideale fundament onder het Amerikaanse gezin. De Religious Right, een zeer conservatieve tak van de Republikeinen, is vanuit Christelijk oogpunt tegen het homohuwelijk en gelijke rechten voor homoseksuelen. Ook is er een liberale stroming binnen de Republikeinse Partij. De Moderate-beweging is wat gematigder in het afkeuren van homoseksualiteit en vindt ook dat op een aantal terreinen gelijke rechten voor homoseksuele mensen moeten zijn.

Het is dus in de analyse van belang om te bepalen hoe de politieke discussie rondom dit onderwerp eventueel wordt gerepresenteerd. Vragen die hierbij voorbij zullen komen liggen in de lijn van ‘*Hoe worden opvattingen aangaande het LHB-huwelijk gerepresenteerd en eventueel gekoppeld aan bepaalde politieke stromingen?*’. Dit zal uiteraard in verband moeten worden gebracht met hoe sitcoms dit kunnen bewerkstelligen en waarom het binnen dit format op een bepaalde manier wordt geconstrueerd.

2.2 Sociaal- Cultureel Discours

Het onderwerp van het homohuwelijk is binnen het politieke veld een discussiepunt wat binnen de landsgrenzen van de V.S. (nog) niet tot een eenduidig standpunt heeft geleid. Het feit alleen al dat er veel bestuurders van Amerikaanse staten verschillende meningen en wetten erop nahouden duidt op een lastig politiek onderwerp. Het verschil in opvatting aangaande homoseksualiteit onder mannen en homoseksuele mannen op politiek gebied heeft te maken met het feit dat elke staat er een eigen wetgeving op na mag houden. Het feit dat de wetgeving tussen staten zo groot is heeft niet alleen met de politiek te maken maar ook met de inwoners van een dergelijke staat.

Opvattingen van inwoners gebaseerd op bijvoorbeeld religieuze overtuiging kunnen invloed hebben op het politieke beleid van een staat of zelfs het gehele land. Het sociaal-culturele discours wat ik in de analyse wil gaan hanteren poogt inzicht te verschaffen in hoe verschillende opvattingen omtrent het onderwerp homoseksualiteit onder mannen en homoseksuele mannen worden gerepresenteerd en gekoppeld aan bepaalde mensen of groeperingen. Wordt er bijvoorbeeld aandacht besteedt aan hoe bepaalde overtuigingen aangaande dit onderwerp zichzelf profileren en op welke manier dit gebeurt? De achterliggende vraagstelling bij het discours op sociaal-cultureel gebied betreft de manier waarop er door mensen die onderdeel uit maken van een sociaal-cultureel geconstrueerde groep kijken naar homoseksuele mannen en homoseksualiteit onder mannen. Is er sprake van acceptatie of worden homoseksuele mannen gediscrimineerd op basis van hun seksualiteit?

De soorten groeperingen die ik wil gaan hanteren in deze studie zijn: etnische, religieuze en sociale groepen. Hoe wordt tolerantie, afkeuring of acceptatie onder etnische groeperingen ten opzichte homoseksualiteit onder mannen gerepresenteerd? Het etnische aspect moet in de breedste zin van het woord worden gezien. Zijn bepaalde bevolkingsgroepen nadrukkelijk positief of negatief ten opzichte van homoseksuele mannen en hoe wordt dit gerepresenteerd? Op religieus vlak kan het zijn dat door geloofsovertuiging bepaalde groeperingen of kerkgemeenschappen negatief of juist positief staan ten opzichte van homoseksualiteit. Het religieuze veld is divers en kan daarom verschillende opvattingen omtrent homoseksualiteit herbergen. Een sociale benadering zal zich in deze toespitsen op maatschappelijk succes. Is er een verschil te bespeuren in opvattingen tussen sociale klassen ten opzichte van homoseksuele mannen? Ik wil met deze benadering kijken of verschillen in sociale klassen kunnen leiden tot acceptatie of juist een afkeurende opvatting over homoseksuele mannen. Het zou bijvoorbeeld kunnen dat mensen uit hogere sociale klassen een andere mening hebben over homoseksuele mannen en homoseksualiteit onder mannen dan mensen uit lagere sociale klassen. Het verschil tussen sociale klasse kan worden gemaakt door bijvoorbeeld scholing of financiële positie.

Hoofdstuk 3 Belang cultureel product

In deze studie is het onderzoeksobject de geanimeerde sitcom *Family Guy*. In deze paragraaf zal de relevantie aangaande dit onderzoeksveld worden uitgelicht en zal er aandacht zijn voor de representatiestrategieën van een geanimeerde sitcom. Het is binnen dit onderzoek van belang om aan te kunnen geven waarom juist dit onderzoeksobject centraal staat.

3.1 Waarde van een cultureel product

Binnen de culturele studies is het van belang om te bepalen wat cultuur precies is. Het probleem is echter dat cultuur als concept niet af te bakenen is. Cultuur is als concept niet te beschrijven omdat het zo divers is en op heel veel manieren te interpreteren is (Williams, 1983). Een oplossing is een andere benadering van 'cultuur'. Barker (2008) stelt dat we niet af moeten vragen wat cultuur precies is, maar dat we ons moeten focussen op de taal van cultuur en waarvoor cultuur kan dienen. Deze benadering zal in dit onderzoek centraal komen te staan. Het bepalen van wat een cultureel product is, is wel mogelijk. Culturele producten zijn in de basis zaken die door mensen worden gemaakt en gecultiveerd (Williams, 1983). In dat kader kunnen we *Family Guy* als een cultureel product zien. Barker stelt dat een cultureel product een gevolg van menselijke beschaving is. Tussen culturele producten wordt er vaak een onderscheid gemaakt tussen 'hoge' en 'lage' cultuur. Hoge cultuur zou cultuur zijn voor hoogopgeleiden of mensen uit een 'beter' milieu, waar lage cultuur, massaal en voor de ongeschoolden zou zijn. De discussie rondom de hoge en de lage cultuur is in deze niet belangrijk maar het is wel interessant om te kijken waar *Family Guy* zich zou bevinden en wat dit over de taal en het doel van het cultuurproduct zou kunnen zeggen. De onderverdeling tussen lage en hoge cultuur zou op basis van kwaliteit worden gemaakt. Kwaliteit is een zeer arbitrair begrip en is niet op basis van criteria te formuleren (Wolff, 1980). *Family Guy* is als cultureel product te scharen onder de noemer massacultuur en/of populaire cultuur. Belangrijke noties van massacultuur zijn onder andere dat het commerciële producties zijn met als doel zo veel mogelijk te kunnen verkopen en dat het gemakkelijk te consumeren is door de ontvangers. Deze opvatting van onder andere de Frankfurter School is negatief en pessimistisch te noemen.

Critici op deze opvatting stellen dat massacultuur ook positieve punten heeft (Fiske 1989). Bepaalde onderwerpen komen via massacultuur bij iedereen aan en ontvangers kunnen wel degelijk hun eigen mening en interpretatie aan een dergelijk product koppelen (Chambers, 1990). De discussie rondom culturele producten, massacultuur en wat precies cultuur is zal lang gevoerd worden. De televisie blijft als overbrenger van culturele producten een belangrijke actor in dit geheel. De culturele waarde van de televisie als overbrenger van culturele producten, zoals *Family Guy*, is significant. Televisie kan bij het publiek verschillende interpretaties opwekken (Liebes & Katz 1991). Het zogenaamde actieve publiek-principe gaat uit van een actief kijkend publiek, die zelf betekenissen en opvattingen uit een tekst haalt en dit op een eigen manier interpreteert. Een notie die hierbij wordt gemaakt is dat het publiek, een cultureel product interpreteert op een manier die in lijn ligt met hun eigen culturele achtergrond.

Ook de omgeving waarin men een product ontvangt kan van invloed zijn op de manier van interpretatie. Nu is deze analyse niet gebaseerd op de manier waarop het product wordt ontvangen maar meer op wat de tekst vertelt. De betekenis van een tekst is dus op vele manieren te interpreteren. Binnen een tekst is er een gelaagdheid aangaande betekenissen.

Culturele producten op televisie kunnen op vele manieren verschillende betekenissen en doelen tot het publiek brengen (Hall, 1981). Hall is er wel van overtuigd dat een cultureel product als tekst wel een dominante betekenis of doel heeft. De zogenaamde 'preferred meaning'. Een doel of betekenis in een cultureel product, waarnaartoe de tekst ons als ontvanger leidt. Het is dus interessant om te kijken welk doel of betekenis een cultureel product zoals *Family Guy* via de tekst naar het publiek weet over te brengen. Om een doel of betekenis over te brengen via een tekst, heeft een geanimeerde sitcom zoals *Family Guy* een aantal mogelijkheden. De zogenaamde representatiestrategieën kunnen binnen een tekst bepaalde betekenissen of doelen versterkt overbrengen. In de volgende paragraaf zullen belangrijke representatiestrategieën aan bod komen

3.2 Representatiestrategieën van een geanimeerde sitcom

Een geanimeerde sitcom heeft veel meer mogelijkheden qua constructie en representatie dan een gespeelde sitcom met menselijke acteurs (Gray, 2006). Het is logisch dat geanimeerde of getekende personages in een geanimeerde sitcom minder gebonden zijn aan menselijke grenzen of aan wat praktisch mogelijk is. Heel praktisch zijn bepaalde voorstellingen in een geanimeerde sitcom wel mogelijk waar dat in een gespeelde sitcom niet tot de mogelijkheden behoort. Binnen de geanimeerde sitcom zijn de mogelijkheden om een standpunt in te nemen of om ervoor te zorgen dat de kijker *plezier* heeft tijdens het kijken van een dergelijke serie, talrijk. Een aantal mogelijkheden van de geanimeerde sitcom zijn onder andere parodie, ironie en pastiche. In dit onderdeel van het theoretische kader ga ik op wetenschappelijke basis uiteenzetten wat deze mogelijkheden inhouden.

Ironie is een stijlfiguur binnen de taalwetenschappen die in eerste instantie uitgaat van een uitspraak, waarbij eigenlijk het omgekeerde wordt bedoeld. Deze stijlfiguur is niet onlosmakelijk verbonden met de geanimeerde sitcom maar kan wel goed worden gehanteerd. Deze benadering is volgens Linda Hutcheon te beperkt. Hutcheon (1994) stelt dat ironie een breder geheel is van relateren, differentiëren en het meest belangrijke: het combineren van uitgesproken en niet uitgesproken meningen en verborgen opvattingen. Vooral dat laatste punt is interessant binnen het kader van deze studie. In een geanimeerde sitcom zijn de mogelijkheden van onder andere ironie volgens Gray eindeloos. Een uitgesproken mening door een personage uit een geanimeerde sitcom kan door het format gemakkelijk worden versterkt of ontkracht door een verborgen of minder expliciet naar buiten gebrachte mening. Zoals eerder aangegeven is ironie niet onlosmakelijk verbonden met het format van de geanimeerde sitcom. Zaken zoals parodie en pastiche zijn meer verbonden met het format van de geanimeerde sitcom maar zijn ook terug te vinden in het format van de gespeelde sitcom.

Het verschil en de reden waarom beide concepten en dan voornamelijk parodie hier worden genoemd heeft te maken met het feit dat parodie en pastiche door de ongelimiteerde mogelijkheden van een geanimeerde sitcom, meer tot hun recht komen in dit format. De afstand die een getekende sitcom kan construeren, puur door het feit dat het geanimeerd is, komt voort uit het luchtige karakter van het format (Gray, 2006).

De koppeling tussen parodie en de geanimeerde sitcom heeft ook te maken met het feit dat door zaken zoals overdrijving, hyperstereotypering, parodieën versterkt kunnen worden. Een andere vorm van intertekstualiteit is het concept pastiche. Pastiche is een vorm van intertekstualiteit die zaken uit andere series of mediaproducten als het ware imiteert en in een eigen vorm giet. Het verschil tussen een pastiche en een parodie heeft dus te maken met de opvatting dat parodieën een eigen draai geven aan een fenomeen om dat bijvoorbeeld te bekritisieren. Een pastiche heeft meerdere externe componenten of tradities bij elkaar gehaald om vervolgens tot één samen te laten smelten. Een samenkomst van verschillende stijlen die refereren naar een eerder gebruikte manier van constructie en representatie (Hutcheon 1988).

Parodie en pastiche vallen onder het overkoepelende concept van intertekstualiteit.

Intertekstualiteit is als het ware een vorming van een nieuwe tekst aan de hand van oudere en eerder gebruikte teksten (Kristeva, 1980). Parodie en pastiche zijn vormen van referenties naar andere teksten en discoursen die in een eigen tekst later worden hergebruikt. Parodie doet dit door een tekst te 'lenen' en deze te veranderen met bijvoorbeeld een kritisch of ironische lading. Pastiche laat meerdere elementen uit eerder verschenen teksten samen voegen in een nieuw geheel. Zoals eerder gesteld kunnen vormen van intertekstualiteit andere teksten als het ware vervormen. Binnen de kaders van een geanimeerde sitcom kan dit aan de hand van een aantal gereedschappen. Zaken als overdrijving, hyperstereotypering en verletterlijking zijn binnen het genre van de geanimeerde sitcom fenomenen die vaak aan bod komen (Dhaenens, 2012). Het idee van de overdrijving speelt in op het versterken van bepaalde zaken binnen een serie. De grenzen van de realiteit en de geloofwaardigheid worden opgezocht om een standpunt of een bepaald element duidelijker naar voren te laten komen. Overdrijven van bijvoorbeeld homoseksuele kenmerken onder mannen kan een standpunt aangeven of verduidelijking scheppen binnen een context van een verhaal. Daarom kan de volgende belangrijke mogelijkheid binnen de kaders van de geanimeerde sitcom, namelijk de hyperstereotypering, geschaard worden onder overdrijving. Stereotyperingen zijn overdreven representaties van groepen mensen, die vaak een negatieve ondertoon hebben en door de negatief gerepresenteerde groep mensen als discriminerend wordt ervaren (Cinnerella, 1997). Binnen het genre van de geanimeerde sitcom is er vaak sprake van hyperstereotypering. Deze vorm heeft als kenmerk dat het stereotyperingen meer aanzet en nog meer overdrijft. Het is echter geen versterkte vorm van stereotypering omdat de belangrijkste notie binnen het concept hyperstereotypering is dat het niet discriminerend is jegens bepaalde groepen mensen, maar dat het meer kritisch is naar het doel van een stereotype.

Door stereotyperingen nog meer op te blazen en het enorm te overdrijven heeft het juist een tegenovergestelde werking. Een overdreven stereotypering maakt een stereotypering meer belachelijk dan dat het wordt versterkt (Gray 2006). Hyperstereotypering is impliciet een intertekstuele kritiek op stereotyperingen in het algemeen.

Een derde mogelijkheid binnen de kaders van een geanimeerde sitcom is het idee van verletterlijking. Dit concept speelt in op een onzeker en ambivalent gevoel bij de ontvanger van een dergelijk product, in dit geval de geanimeerde sitcom. Het oproepen van ambivalente gevoelens bij de ontvangers van een tekst wordt bereikt door figuurlijke beschrijvingen en letterlijke beschrijvingen tegen over elkaar te zetten. Het doel is hierbij om een ironisch verschil tussen de twee betekenissen bloot te leggen (Quinlan, 1967). Door een ambivalent gevoel te veroorzaken worden gevoelens die bij ontvangers van een sitcom, niet gemakkelijk aan de oppervlakte komen, wel tentoongespreid. Een sitcom kan door niet letterlijk weer te geven wat er precies bedoeld wordt een dubbel en dus ambivalent gevoel opwekken. Vertwijfeling die kan ontstaan bij een ontvanger, gecreëerd vanuit een onduidelijkheid van wat er precies bedoeld wordt, is een kernwaarde van verletterlijking. Als een ontvanger een ambivalent gevoel krijgt en zelf *moet kiezen* wat er wordt bedoeld in een tekst, zullen eigen opvattingen over een dergelijk item worden tentoongespreid. De tekst zet eigenlijk allerlei valstrikken in de sitcom met behulp van de ongelimiteerde mogelijkheden die het format van de sitcom in zich heeft.

Het bekritisieren van maatschappelijke en politieke discussies aan de hand van satire gaat binnen geanimeerde media gemakkelijker dan in gespeelde series. Het bekritisieren van een maatschappij of elementen van een willekeurige maatschappij en tegelijkertijd ook kritisch zijn op het eigen format is in beginsel alleen toe te passen binnen het genre van de geanimeerde sitcom. Deze zogenaamde *double-codedness* van Simone Knox (2006) stelt dat een serie zoals *The Simpsons* hier perfect geschikt voor is omdat zulke series een commercieel succes zijn en populair bij een groot publiek. Dergelijke producties zijn populair maar ook kritisch op de wereld om zich heen bijvoorbeeld doormiddel van satire. Binnen het *format* van de geanimeerde sitcom wordt er door middel van satire maar ook zaken zoals ironie de spot gedreven met dominante discoursen. Dominante discoursen worden door dergelijke series kritisch benaderd. In de context van deze studie zou bijvoorbeeld naar een mening over het homohuwelijk moeten worden gekeken en hoe het heterohuwelijk wordt gerepresenteerd. Dit omdat binnen de institutie van het huwelijk, het heterohuwelijk nog steeds het dominante discours omvat (Hutcheon 2002).

Hoofdstuk 4   Homoseksualiteit & sitcom

De animated sitcom, oftewel een geanimeerde sitcom, is een fenomeen binnen de televisiewereld die andere en meerdere representatiemogelijkheden heeft dan traditionele tv-programma's met 'levende' acteurs. De geanimeerde sitcom zit door het getekende *format* niet vast aan beperkte mogelijkheden (Tueth, 2003). In deze paragraaf zal er aandacht zijn voor belangrijke kenmerken van een geanimeerde sitcom en hoe deze kunnen worden ingezet bij de representatie van homoseksuele mannen en homoseksualiteit onder mannen. Allereerst zal er een algemene geschiedenis worden gegeven van homoseksuele representaties binnen de wereld van de (animated) sitcom.

4.1   Homoseksualiteit binnen de Amerikaanse sitcom

De geschiedenis van homoseksualiteit op de Amerikaanse televisie kent verschillende bewegingen. In de beginjaren van de zogenaamde sitcoms was homoseksualiteit en in het bijzonder homoseksualiteit onder mannen vaak geen onderwerp. Homoseksualiteit werd in de jaren 1960 en 1970 mondjesmaat behandeld. De representatie van dergelijke seksuele voorkeuren was vaak negatief en werden homoseksuele mannen en vrouwen neergezet als personen die moest worden geholpen met zijn of haar homoseksuele problematiek (Gould, Gross & Simms in Schiappa, Gregg & Hewes, 2006). Een verband tussen een veranderende maatschappelijke context en de representatie van homoseksuele mannen en vrouwen binnen het veld van de Amerikaanse sitcoms is aangetoond door Bonnie Dow (2001). De representatie van homoseksuele mannen en vrouwen heeft in de loop der jaren, vanaf 1960 een ontwikkeling ondergaan. Waar eerst homoseksuele mannen en vrouwen amper werden weergegeven kwamen later in het medialandschap steeds meer dergelijke rollen voor in de Amerikaanse sitcoms.

In de jaren 1980 en 1990 werd de rol voor de homoseksuele man en vrouw anders. Het beeld werd iets minder negatief ten opzichte van deze minderheidsgroep maar hun verschijningen waren minimaal. Homoseksuele mannen en vrouwen hadden in deze periode geen vaste rol in sitcoms en werden weinig gerepresenteerd. Homoseksuele mannen en vrouwen werden min of meer ingezet om heteroseksualiteit af te zetten tegen homoseksualiteit om zo de heteroseksuele identiteit duidelijk naar voren te laten komen. Homoseksuele mannen en vrouwen hadden in deze periode geen vast karakter in de sitcoms en kwamen mondjesmaat voorbij. Homoseksuele mannen en vrouwen werden in deze periode zoals eerder gesteld geplaatst in een heteroseksuele omgeving. Op die manier was het dus onmogelijk om homoseksuele relaties of homoseksuele verlangens vanuit het perspectief van de homoseksuele man of vrouw naar voren te kunnen laten komen (Dow, 2001).

De representatie van de homoseksuele man en vrouw binnen de kaders van de (geanimeerde) sitcom komt eind jaren 1980 en halverwege de jaren 1990 steeds meer op (Dhaenens, 2012). Series zoals *The Simpsons* (1989), *King of the Hill* (1997), *South Park* (1997) en *Family Guy* (1999) behandelen homoseksualiteit onder mannen en vrouwen mondjesmaat. De geanimeerde varianten van de sitcoms kunnen door hun *format* meer en op een andere manier zaken zoals representaties aanpakken dan *gespeelde* sitcoms dat kunnen.

4.2 Omschrijving onderzoeksobject

De te analyseren serie betreft de sitcom *Family Guy*. Deze serie geproduceerd door Seth MacFarlane wordt sinds 1999 gemaakt en betreft elf seizoenen. De serie gaat over de fictieve familie Griffin met aan het hoofd de onhandige vader Peter Griffin. Peter weet zich door zijn gebrek aan intelligentie en overmatige onhandigheid vaak in de problemen te werken. Problemen die zichzelf aangaan maar ook zijn gehele gezin. Peter is getrouwd met Lois Peterschmidt. Lois wordt in de serie gezien als een fatsoenlijke en degelijke huisvrouw die goed voor haar gezin zorgt. Lois komt uit een welgefortuneerde familie. Naast haar degelijke levensstijl wordt ook Lois soms betrappt op minder degelijk gedrag. Zo zou ze drugs gebruiken en zijn haar seksuele uitpattingen niet altijd even fatsoenlijk te noemen. Chris Griffin is de zoon van Peter en Lois en blinkt net als zijn vader niet uit in intelligentie en handigheid. Hij wordt op zijn school en werk niet altijd serieus genomen en is makkelijk te beïnvloeden door factoren van buitenaf. De dochter Meg Griffin is een gefrustreerde puber die vaak slachtoffer is van huiselijk geweld en onderwerp van nare grappen. Haar uiterlijk en innerlijk zijn vaak onderwerp van het pestgedrag. Vooral vader Peter lijkt zijn eigen dochter niet te respecteren en maakt vaak opmerkingen die ten koste gaan van Meg. Stewie Griffin is de baby in het gezin. Stewie heeft in zijn leven een aantal doelen binnen de serie. Zo wil hij de wereld veroveren, een paar afleveringen zijn moeder vermoorden en doet hij de meest bizarre uitvindingen. Opvallend aan dit personage is het feit dat Stewie een Brits accent heeft wat soms door iedereen in zijn gezin wordt verstaan, maar vaak ook weer niet. De hond in het huishouden, Brian, verstaat Stewie wel. Het personage Brian is ook veelzijdig. De hond in het gezin is een fervent alcohol drinker, heeft een drugsverslaving overwonnen en rookt veel. Naast deze niet zo goede gewoontes heeft Brian ook een intellectuele kant. Zo schrijft hij veel, houdt hij van literatuur en heeft hij van veel zaken verstand. Zijn liefdesleven is gevarieerd. Zo heeft hij regelmatig (menselijke) vriendinnen maar blijft hij diep in zijn hart altijd een zwak houden voor Lois Griffin. Naast de gezinsleden zijn er nog een aantal vrienden van hoofdpersonage Peter. Zo is er de invalide politieagent Joe Swanson. Deze agent doet zijn werk met verve maar moet vaak gefrustreerd afhaken vanwege zijn handicap. Verder wordt zijn handicap vaak bespot door Peter. Joe is getrouwd met Bonnie Swanson en samen hebben ze twee kinderen. Cleveland Brown is een afro-Amerikaanse overbuurman van de familie Griffin. Cleveland is niet de meest snelle persoon in de serie maar is wel een trouwe vriend van Joe en Peter. De laatste vriend van Peter is Glenn Quagmire. Quagmire, zoals hij steevast wordt aangesproken, is het meest seksueel ingestelde personage uit *Family Guy*. Quagmire is gedurende de serie op zoek naar seksueel contact in de meest exhibitionistische vormen. Quagmire heeft een haatliefde verhouding met Brian en heeft een problematische familie.

Deel 2 Methodologie

Hoofdstuk 5 methodologie

5.1 Onderzoeksvraag

Bij een analyse van een geanimeerde sitcom zoals *Family Guy* zijn er talloze manieren om data uit een tekst te analyseren. Belangrijk bij een onderzoek zoals deze is om te bepalen welke methodologie hierbij wordt gehanteerd. Elke methodologie heeft zijn voordelen en beperkingen die door een onderzoeker moeten worden afgewogen aan de hand van zijn of haar onderzoeksvraag. Volgens Chris Barker zijn er drie grote stromingen binnen de methodologie in de cultuur studies te bespeuren (Barker, 2008). Allereerst zijn er de zogenaamde etnografische methodieken. Deze manier van werken die afstamt van de antropologie kijkt naar hoe structuren binnen culturen zijn opgebouwd en beschrijft deze vervolgens. Een andere manier is een methodologie die zich richt op de ontvangst van een cultureel product. Het publiek, de ontvanger wordt in een dergelijk onderzoek als belangrijke actor gezien in hoe iets overkomt op hen. Door de ontvanger te betrekken aan de hand van een dergelijke methodologie, worden bepaalde elementen uit een cultuurproduct gelabeld, beoordeeld en op waarde geschat. De derde manier van onderzoek is de zogenaamde tekstuele analyse. Met deze methodiek worden elementen uit een cultuurproduct onderzocht om te kijken wat ze binnen een cultuur betekenen. In dit onderzoek zal daarom de tekstuele analyse worden gebruikt, puur omdat het ingaat op hoe bepaalde zaken uit een cultuurproduct worden geconstrueerd. Van belang bij elk wetenschappelijk onderzoek is dat een onderzoeksvraag klopt met een onderzoeksmethode. Een onderzoeksvraag heeft een doel, het vergaren van wetenschappelijke kennis binnen elk onderzoeksveld dan ook. Een verkeerde koppeling tussen enerzijds een onderzoeksvraag en anderzijds een methodologie kan voor de gestelde doelen en uitkomsten problematisch zijn. De onderzoeksvraag in deze studie luidt als volgt:

Op welke manier worden homoseksuele mannen en homoseksualiteit onder mannen in de Amerikaanse sitcom Family Guy gerepresenteerd en in hoeverre is dit terug te koppelen naar maatschappelijke en politieke discussies omtrent dit onderwerp?

Het belangrijkste in deze studie is dus de constructie en de representatie van homoseksuele mannen en homoseksualiteit onder mannen in de serie *Family Guy*. Omdat deze studie zich dus richt op de representatie zal de methodiek kwalitatief van aard zijn. In deze studie is het doel inzicht te vergaren op welke manier, een serie zoals *Family Guy*, met de vele mogelijkheden die dit format met zich meebrengt, representaties tot stand brengt. Het begrijpen van een tekst en dit kunnen koppelen aan de mogelijkheden van een geanimeerde sitcom, zijn op basis van een kwalitatieve tekstuele analyse beter te extraheren. Een belangrijk element wat in de onderzoeksvraag verscholen ligt gaat over de houding van de tekst ten opzichte van homoseksualiteit onder mannen en homoseksuele mannen. Is de tekst, positief dan wel negatief ten opzichte van deze seksualiteit.

Deze houding en wellicht opvatting over een dergelijk onderwerp kan via een geanimeerde sitcom op vele manieren geconstrueerd en gerepresenteerd worden.

5.2 Kwalitatieve analyse

Om te kijken hoe een representatie wordt geconstrueerd wil ik in deze studie uit gaan van een deconstructieve benadering jegens de tekst. Het deconstructie-principe van Derrida (1967) gaat simpel gezegd uit van het ontdekken van vooronderstellingen in teksten. Het nauwkeurig en grondig doornemen van teksten, ofwel een uitgebreide tekstuele analyse is een grondbeginsel van het deconstructieprincipe. Deconstructie is in principe alleen geïnteresseerd in de manier waarop teksten betekenis hebben. Ook het analyseren en benoemen van hoe een betekenis wordt geconstrueerd is belangrijk. Deconstructie stelt dat een (diepere) betekenis niet te vangen is en niet gereduceerd kan worden tot een enkel model. Tekst is niet te herleiden tot een enkele betekenis, maar zorgt altijd weer voor nieuwe betekenissen. Via deze methode kan de onderzoeker heel gericht gaan kijken naar hoe representaties zijn geconstrueerd en hoe deze kunnen worden geïnterpreteerd. Het werken aan de hand van deconstructie is toegespitst op teksten. Binnen een analyse van een geanimeerde sitcom, waar er naast tekst ook een belangrijke rol is weggelegd voor beeld, kan het deconstructie-principe te kort schieten. Een tekst als concept kan in combinatie met beeld een diepere betekenis krijgen en waardevoller zijn in een studie naar representaties. De validiteit in een onderzoek naar representaties in een dergelijk cultureel product, zal groter worden omdat een representatie omvangrijker wordt als deze gebaseerd is op beeld en tekst. Validiteit is de mate waarin een meetinstrument ook meet wat de onderzoeker wil meten (Baker, 1994). De validiteit van een representatie is daarom beter gewaarborgd bij een methodologie die bestaat uit tekst en beeld. Omdat de representatie in dit geval gebaseerd zal zijn op beeld en tekst moet er een combinatie gevonden worden tussen deze twee concepten. De tekst als concept zal worden geanalyseerd aan de hand van deconstructie. De beelden zullen aan de hand van een inhoudsanalyse worden benoemd. De inhoudsanalyse is hier als methodiek zeer geschikt voor omdat je aan de hand van een dergelijke analyse uitspraken kan doen over communicatieboodschappen binnen bijvoorbeeld een cultureel product. Het is daarin wel belangrijk dat dit gebeurt aan de hand van een systematische analyse van de te onderzoeken kenmerken.

Deze benadering in de methodologie komt voort uit het feit dat de representatie van homoseksuele mannen niet alleen is toe te spitsen op tekst. Juist binnen het format van de geanimeerde sitcom, die veel meer cinematografische mogelijkheden heeft dan een gespeelde sitcom (Gray, 2006), is het belangrijk om cinematografische aspecten ook te benoemen. Alleen tekst analyseren zou een oppervlakkige analyse opleveren omdat alleen tekst als losstaand concept minder waarde heeft zonder beeld. Juist kenmerken, die in het geval van *Family Guy*, als animatie worden toegevoegd aan de tekst, maken een constructie van een personage en een representatie overtuigend en geloofwaardig. Bepaalde karakteristieken en eigenschappen van personages kunnen niet alleen via een tekstuele analyse worden bewerkstelligd maar zullen ook met uiterlijke kenmerken moeten worden uitgelicht.

Juist in het format van de geanimeerde sitcom, waar hyperstereotyperingen en overdrijvingen een representatie kunnen construeren, is niet alleen tekst belangrijk maar ook beelden. Het samenspel tussen beeld en tekst geeft een compleet beeld van hoe een representatie wordt geconstrueerd.

5.3 Onderzoeksopzet

Zoals eerder aangegeven hanteer ik in deze studie een kwalitatieve tekstuele analyse. Naast deze tekstuele analyse zal er ook een inhoudsanalyse worden gehanteerd om zaken die los van de tekst staan te benoemen. De dataset bestaat uit tien seizoenen *Family Guy*. De seizoenen worden chronologisch bekeken waarbij het eerste seizoen uit 1999 komt en het tiende seizoen uit 2010. Deze chronologische benadering heeft als groot voordeel dat een eventuele ontwikkeling binnen de representatie van homoseksualiteit binnen de serie kan worden benoemd en kan ik per seizoen het politieke- en sociaal-culturele discours vergelijken met de daaropvolgende seizoenen. Binnen de tien seizoenen zijn ook alle afleveringen bekeken, uiteraard ook op chronologische basis. Alle afleveringen zijn bekeken, waarbij per scène, zowel cinematografisch en tekstueel is gekeken of er referenties aan homoseksuele mannen werden geconstrueerd en gerepresenteerd. In het geval dat hier sprake van was, werd de aflevering stilgezet. Op het moment dat een dergelijke representatie aan bod kwam werd de scène teruggespoeld en werd er gekeken naar tekstuele en cinematografische gegevens omtrent dit onderwerp. Er werd aan de hand van een aantal onderwerpen bepaald of deze data relevant waren. De criteria waren: familie (in verband met genderrol, mannelijke cultuur), man/vrouw (genderrol), homoseksuele man/ homoseksualiteit onder mannen, het huwelijk als institutie (nadruk op homohuwelijk) en homo-discriminatie (wie discrimineert en waarom?). Op het moment dat dergelijke onderwerpen aan bod kwamen, werden cinematografische elementen en tekstuele elementen uitgelicht. Alle data die hierbij zijn gevonden, zijn opgenomen in de analyse. Een belangrijk punt omtrent de analyse betreft het moment waarop de analyse startte.

In deze studie ligt de nadruk op de representatie van homoseksualiteit in de serie *Family Guy*. Op het moment dat bepaalde onderwerpen aan bod kwamen werd een aflevering stilgezet, teruggespoeld en geanalyseerd. Toch lag het startpunt van de analyse in het algemeen aan het begin van elke individuele aflevering. Immers, als er geen sprake is van homoseksualiteit onder mannen en homoseksuele mannen in de serie, kan dit wel wat zeggen over de representatie hiervan. Het niet benoemen van homoseksualiteit is ook een representatie, omdat het dan om een bepaalde reden buiten de tekst en het beeld wordt gehouden. Toch blijft het moment dat er daadwerkelijk sprake is van een representatie van homoseksualiteit of een homoseksuele man, het belangrijkste moment om een analyse te starten. In deze analyse worden er 49 scènes benoemd.

Deel 3   Analyse

Hoofdstuk 6   Thematische analyse

6.1   Inleiding analyse

In deze studie zal de analyse van de serie *Family Guy* een thematisch karakter hebben. Uit de onderzochte literatuur is gebleken dat een serie zoals *Family Guy* met het format van een *adult animated sitcom* vele mogelijkheden heeft met betrekking tot constructie en representatie van onder andere homoseksuele mannen en homoseksueel gedrag. Hoe deze representatie wordt geconstrueerd en wat dit over opvattingen vanuit de tekst betekent zal binnen deze analyse worden behandeld. Binnen dit onderzoeksdoel zal er ook moeten worden gekeken naar hoe een mannelijke gender(rol) wordt gerepresenteerd. Wordt de representatie van heteroseksualiteit en heteroseksuele mannen op een dusdanige manier geconstrueerd dat het impliciet wat zegt over homoseksuele mannen en homoseksualiteit onder mannen? Het kan zo zijn dat een representatie van een heterostel binnen de serie impliciet intertekstuele boodschappen meegeeft aan een ontvanger van een dergelijke serie. Ook kan het zijn dan het afzetten van heteroseksualiteit ten opzichte van homoseksualiteit onder mannen, een bepaald beeld schept over één van de twee seksualiteiten. Hierbij is het belangrijk om te kijken hoe een mannelijke gender wordt geconstrueerd en gerepresenteerd. Overdreven mannelijkheid kan bijvoorbeeld door hyperstereotypering belachelijk worden gemaakt en impliciet iets meegeven over wat een mannelijke gender volgens de tekst zou moeten zijn.

Ook zal er binnen de thematiek van deze analyse aandacht zijn voor het politieke en maatschappelijke discours wat er binnen de serie wordt geconstrueerd. Hierbij kwam binnen het politieke discours de nadruk te liggen op hoe de Amerikaanse politiek staat ten opzichte van het homoseksuele huwelijk, in dit geval onder homoseksuele mannen. Hoe wordt het homohuwelijk onder mannen gerepresenteerd en wat wordt er eventueel impliciet of expliciet over voor- en tegenstanders van een dergelijk huwelijk gesteld? Het is daarom van belang om politieke krachtenvelden in de serie aan te kaarten en te benoemen. Wordt een prohomohuwelijk politicus op een bepaalde manier geconstrueerd en gerepresenteerd en hoe wordt dit gekoppeld aan de tekst? Net zoals bij de constructie en representatie van homoseksuele mannen en homoseksualiteit onder mannen in de serie *Family Guy*, moet er ook binnen het thema van het huwelijk worden gekeken wat het tegenovergestelde, in deze context het heterohuwelijk, inhoudt. Impliciet en expliciet kan het homohuwelijk zonder het te bespreken in de serie negatief worden gerepresenteerd door de constructie van het heterohuwelijk. Het niet bespreken van het homohuwelijk kan ook als een representatie worden opgevat, puur omdat het er niet is. Het is daarom van belang om het heterohuwelijk in de serie ook onder de loep te nemen en te kijken hoe deze representatie wordt geconstrueerd. Ook zal binnen het thema van het politieke discours aandacht zijn voor hoe de beide politieke partijen in een dergelijke serie worden gerepresenteerd.

De constructie en uiteindelijke representatie van de politieke stromingen en haar ideeën, kunnen een onderliggende opvatting met zich meebrengen. Er zal dus ook worden gekeken naar hoe politieke kopstukken en symbolen in de serie *Family Guy* naar voren worden gebracht.

Een ander thema binnen deze studie zal zich richten op het sociaal-culturele vlak. Binnen dit thema zal eventuele discriminatie jegens homoseksuele mannen en homoseksualiteit onder mannen worden geanalyseerd en besproken. Welke groepen mensen ageren tegen homoseksualiteit onder mannen en homoseksuele mannen en op welke manier gebeurt dit eventueel?

Worden deze benaderingen jegens homoseksualiteit onder mannen en homoseksuele mannen op een bepaalde manier geconstrueerd dat juist de belachelijkheid achter een dergelijke representatie wordt benadrukt of wordt een opvattingen die als discriminerend wordt ervaren ondersteunt door de tekst? Met deze vragen ga ik aan de hand van de thema's de tien seizoenen *Family Guy* analyseren. Binnen de thema's zal er ook aandacht zijn voor een ontwikkeling in constructie en representatie gaandeweg de tien seizoenen.

Ter verduidelijking, de thema's aangaande de analyse van *Family Guy* op een rij:

- Constructie van de representatie homoseksualiteit onder mannen en homoseksuele mannen en constructie van de representatie van heteroseksualiteit en heteroseksuele mannen (Thema 1).
- Politiek discours. Constructie van de representatie homohuwelijk en het heterohuwelijk (Thema 2).
- Maatschappelijk discours. Constructie van de representatie discriminatie van homoseksuele mannen (Thema 3).

6.2 Thema 1

De serie *Family Guy* gaat, zoals eerder aangegeven, over de familie Griffin in de fictieve stad Quahog. De wat sullige vader Peter Griffin is het belangrijkste personage in de serie. In veel van de zaken die gebeuren in de serie is Peter het centrale figuur. Het eerste seizoen werd geproduceerd en uitgezonden in het jaar 1999. Binnen het thema van de representatie van homoseksualiteit onder mannen en homoseksuele mannen is er in het eerste seizoen weinig te vermelden. Homoseksuele mannen worden eigenlijk niet gerepresenteerd. De enige momenten dat er gebruikt wordt gemaakt van het fenomeen ‘homoseksuele man’ betreffen vaak metaforen en vergelijkingen in de tekst. In de eerste aflevering van seizoen 1, genaamd ‘*Death has a shadow*’ wordt Peter ontslagen nadat hij door een kater op zijn werk in slaap valt en onveilig speelgoed op de markt laat komen. Omdat Peter zich schaamt en zichzelf ziet als de kostwinner in het gezin vraagt hij een uitkering aan bij de overheid. Deze krijgt hij, maar door een administratieve fout krijgt hij 150.000 dollar per week. Uiteraard gaat dit geld op aan onnozele dingen voor zijn gezin. Uiteindelijk komen zijn vrouw en de overheid erachter dat Peter fraude heeft gepleegd en moet hij voor de rechtbank verschijnen. In aanloop naar deze zaak krijgt Peter een visioen dat hij in de gevangenis in moet. In dit visioen stelt hij dat hij bang is voor de gevangenis omdat hij stelt “*everything they say about dropping your soap is true*”. Er wordt hiermee ingespeeld op een stereotype over gevangenisbewoners, en dan voornamelijk mannelijke. Dat deze mannen door gebrek aan seks, andere mannen onder de douche zouden verkrachten. Voor de ontvanger wordt het beeld geschetst dat Peter bang zou zijn voor een dergelijke situatie. Uiteindelijk wordt in dit visioen dit stereotype belachelijk gemaakt door in een ander fragment een situatie te schetsen dat Peter zijn zeep in de gevangenis inderdaad laat vallen. Hierbij wordt hij niet aangerand door andere homoseksuele gevangenen maar staan twee mannen Peter uit te lachen, iets waar Peter in zijn visioen bang voor is. Er wordt impliciet kritiek geleverd op de opvatting dat een gevangenis bol staat van seksueel gefrustreerde mannen, die elke bukkende man willen aanranden. Peter is niet bang voor het feit dat hij zou worden verkracht in de gevangenis maar hij is bang voor het feit dat hij zou worden uitgelachen als hij zijn zeep laat vallen. Dit terwijl het beeld bij gevangenis in combinatie met vallende zeep weinig heeft te maken met het feit dat je zou worden uitgelachen als je het zeepje laat vallen. Homoseksualiteit wordt in het eerste seizoen weinig besproken. Des te meer is er aandacht voor de traditionele man/vrouw rolverdeling.

De representatie van de mannelijke en vrouwelijke gender lijkt in de tekst, zeker in het eerste seizoen vast te staan. Hierbij wordt homoseksualiteit onder mannen als het ware ondergesneeuwd. De nadruk op een mannelijke en vrouwelijke genderrol is overwegend aanwezig en lijkt in eerste instantie een belangrijke gegeven binnen het eerste seizoen. Homoseksualiteit onder mannen wordt weinig gerepresenteerd, waar de traditionele rolverdeling de overhand lijkt te hebben. De moederfiguur, in dit geval Lois Griffin wordt geconstrueerd aan de hand van een aantal taken en kenmerken die de genderrollen van de vrouw en dus impliciet van de man lijken te bevestigen.

De genderrol wordt als differentiërende factor ingezet (Nicolai, 1992). De man moet zijn gezin financieel verzorgen, komt thuis en gaat tv kijken totdat het avondeten door zijn vrouw is klaargemaakt. Precies zoals de mannelijkheid wordt benoemd door Jackson (2001).

De mannelijke rol wordt binnen de serie geconstrueerd aan de hand van deze stereotypen. In aflevering twee van het eerste seizoen is het voor Meg Griffin (de dochter in het gezin) tijd om te gaan autorijden. Binnen het gezin wordt de vader gezien als degene die zijn dochter les moet geven in het autorijden. De wijze waarop Peter reageert op deze taak is in het licht van de mannelijkheid opvallend te noemen. Peter stelt dat het niet belangrijk is en wil liever tv-kijken dan zijn dochter de fijne kneepjes van het autorijden mee te geven. De genderrol van de man, die volgens zijn vrouw verplicht is om zijn dochter les te geven in hoe te moeten autorijden wordt door de manrol zelf afgebroken. In dit geval wordt er een hyperstereotypering gebezigd. In de scene dat Lois aan Peter vraagt om zijn dochter te helpen met het autorijden zit Peter op de bank televisie te kijken. In deze context wordt het tv kijken en het niet mee willen werken aan de opvoeding van de eigen kinderen in het overdreven getrokken. Lois is bezig in het huishouden, geeft de kinderen te eten en moet ook haar man op zijn 'vader-rol' wijzen. De mannelijke vader rol wordt in deze tot een uiterste geconstrueerd door een luie houding van Peter en een overmatige vrouwelijke rol die het huishouden in de breedste zin op zich neemt (Gray, 2006). Dit is binnen deze aflevering een voorportaal van wat komen gaat. Peter neemt uiteindelijk Meg mee op rijles. Tijdens deze rijles stelt Peter dat het belangrijk is om bij elk stoplicht een race met een andere bestuurder aan te gaan. Meg doet dit maar belandt door een wilde actie van haar vader, die het stuur overneemt, tegen een televisiesatelliet. Dit ongeluk zorgt ervoor dat de televisieontvangst in Quahog plat komt te liggen. De hyperstereotypering rondom de vaderrol van Peter die duidelijk te kort schiet doordat hij alleen maar tv zit te kijken wordt hierbij in het absurde getrokken. Peter raakt compleet van de kaart en komt erachter dat hij zijn gezin jaren lang heeft verwaarloosd met zijn overmatig tv-kijken. Zijn vaderlijke rol, de mannelijkheid, komt in deze weer naar boven. Hij wil zijn gezinsleven weer oppakken en verzint een heel hoop uitjes met zijn gezin. Peter: *"I want to make every day count"*.

Het gedachtegoed wat een man zou moeten zijn, een gezinshoofd die veel aandacht en liefde schenkt aan zijn eigen gezin wordt hier door de tekst en de verschillende personages gebezigd. Peter slaat hier volkomen in door. Hij verzint zoveel uitjes en is zo overmatig enthousiast dat zijn gezin moe wordt van alle plannen. Het gezin hoopt dat Peter weer in zijn oude patroon terugkomt. De mannelijkheid van Peter wordt op deze manier teruggefloten door zijn eigen gezin, die de overmatig enthousiaste houding van Peter niet kan waarderen. Er is überhaupt binnen het eerste seizoen een spanningsveld rondom de genderrol van de man te bespeuren. Enerzijds wordt er binnen de tekst een overdreven mannelijkheid geconstrueerd die neigt naar een hegemonische mannelijkheid, waar die aan de andere kant door de tekst (lees: vrouw als stabiele factor) wordt afgebroken. Een belangrijk notie binnen de hegemonische mannelijkheid is de mannelijke superioriteit ten opzichte van de vrouwelijke wederhelft (Donaldson, 2005).

Dit is terug te vinden in een aantal citaten die als vrouwonvriendelijk kunnen worden bestempeld en een mannelijke superioriteit over de vrouw in zich hebben.

Binnen de eerste twee seizoenen wordt Lois Griffin gerepresenteerd als een stabiele factor in het gezin die in de vorm van Peter een extra kind heeft om op te voeden. Peter helpt niet mee opruimen, maakt rotzooi in het huis, neemt zijn vaderlijke verantwoordelijkheden niet op zich en maakt het gezinsleven belachelijk. Dit mannelijke stereotype binnen de mannelijke gender rol wordt in de aflevering 'Mind over Murder' tot uiting gebracht in de serie. Peter Griffin krijgt huisarrest nadat hij tijdens een voetbalwedstrijd van zijn zoon Chris, een vrouw heeft geslagen. Omdat hij wel met zijn vrienden zijn biertjes wil blijven drinken opent hij in zijn eigen kelder een bar. Zonder dat er in de serie discussie is geweest over het schoonmaken van de vaat, is in de daaropvolgende scène Lois alle bierpullen uit de bar aan het afwassen. Lois baalt hiervan en stelt dat ze stopt met de vaat. Na deze opmerkingen wordt Peter boos en vraagt aan Lois 'Are you a woman?' Lois zegt ja en zonder aarzeling krijgt ze een klap van Peter. In deze ene scène wordt een beeld geconstrueerd dat het terecht is dat vrouwen de rotzooi van hun mannen opruimen, omdat er zonder discussie een vrouw in beeld komt die aan het afwassen is, waar vervolgens de man-figuur geïrriteerd raakt over het feit dat ze dat niet meer wil afwassen en haar vervolgens hierom slaat. Juist de tussenzin 'Are you a woman?', waarna ze na een positief antwoord meteen een klap krijgt, lijkt de mannelijke gender als superieur aan de vrouwrol te bevestigen. De overdreven manier van de representatie van de genderrollen tussen de man en de vrouw lijkt een hegemonische mannelijkheid in zich te hebben (Connell & Messerschmidt, 2005). De man staat boven de vrouw. De belachelijkheid dat Peter na de bevestiging dat Lois een vrouw is, meteen slaat, kan als een hyperstereotypering rondom de hegemonische mannelijkheid worden gezien. De superieure mannelijkheid wordt hierbij als iets barbaars en overdreven neergezet.

Deze superieure mannelijkheid wordt in deze zelfde aflevering vaker onderuit gehaald. Lois gaat namelijk als zangeres in de bar van Peter spelen en heeft veel succes bij het mannelijke publiek. In feite doet ze dit om haar eigenwaarde op te vijzelen en Peter een loer te draaien. Toch wordt hier ook weer de mannelijke gender bevestigd omdat mannen en dus de mannelijke genderrol Lois als een lustobject gaan zien. Als Peter en Lois boodschappen gaan doen wordt Peter gek van de aandacht die zijn vrouw krijgt. Als ze door een winkel lopen wordt Lois nageroepen met 'Hi Lois, nice melons, (...) nice hooters'. Peter ergert zich hieraan en wil de man te lijf gaan. Hier zit een mooi voorbeeld van wat een geanimeerde sitcom kan binnen het format (Gray, 2006). Lois houdt op dat moment meloenen vast en heeft twee 'hooters' (uilen) op haar arm. Hier komt het concept van verletterlijking (Quinlan, 1967) aan bod in de sitcom. De tekst suggereert dat de man die naar Lois roept het over haar borstpartij heeft, een ontvanger kan de agressie van Peter begrijpen, waar het later blijkt dat het inderdaad om echte meloenen en uilen gaat die Lois vast heeft. Een andere aflevering die de mannelijke genderrol onderuit haalt is 'I am Peter, Hear me roar'. De aflevering begint met een seksistische bierreclame, die stelt dat vrouwen seks met elkaar hebben in je achtertuin als je ze Pawtucket-bier geeft. Vanaf dat moment wordt de vrouwelijke gender onderuit gehaald.

Teksten zoals *‘How Do call a very slow cooking woman...Lois’* zetten een vrouwonvriendelijk toon in, die stelt dat vrouwen überhaupt achter het fornuis horen en dat het ook nog lang duurt voordat het eten klaar is.

Als Peter op zijn werk ook vrouwonvriendelijke grappen maakt moet hij van zijn baas meedoen aan een feministische cursus omdat anders het bedrijf een schadeclaim krijgt. Tegen de feministische advocate Gloria Ironbachs stelt Peter dat *‘Women are not people, they are devices built by Jesus to pleasure us’*. Oftewel vrouwen zijn lustobjecten en zijn door Jezus op aarde gezet om mannelijke behoeften te stillen. Peter wordt naar een feministische cursus gestuurd en komt terug als een vrouwvriendelijke man. Hierbij komt het stijlfiguur overdrijving aan te pas. Peter is als het ware gehersenspoeld en is zo vrouwvriendelijk dat hij de vrouwelijke genderrol gaat idealiseren. De overdrijving binnen deze gender wordt zo enorm overdreven dat het in het belachelijke getrokken wordt. Het begint vrij kalm met Peter die bang is om zijn nagels te breken, kaarsen naast het bad zet en het bellen van Quagmire omniks.

Deze zaken zijn stereotyperingen rondom de vrouwelijke gender. Aan de hand van hyperstereotyperingen wordt de vrouwelijke gender belachelijk gemaakt. Peter gaat borstvoeding geven aan Stewie, Peter stelt dat hij over tijd is en het belangrijkste, hij geeft mannen de schuld van alle ellende op de wereld *‘Men are the reason that the world is in a lousy state’*. De vrouwelijke gender wordt door de hyperstereotypering en de overdrijving eigenlijk als stabiel en oprecht geconstrueerd.

Het is moeilijk te zeggen of de mannelijkheid rondom het personage van Peter wordt bevestigd of ontkracht en dat mannelijkheid als genderrol belachelijk wordt gemaakt. De traditionele verdeling van de man die voor de kost zorgt en zijn gezin onderhoudt kan wel als vaststaand worden beschouwd en kan als fundering onder latere seizoenen worden gezien. De mannelijke genderrol is als het ware een rol die stelt dat het gezin moet worden verzorgd, de vrouw de man ondersteunt en dat er vanuit de vaderrol veel advies wordt gegeven over hoe het leven werkt. De mannelijkheid en de mannelijke rol lijken hier bevestigd. In de tekst wordt er met kleine tussenzinnetjes en het belangrijk stellen van de vrouwelijke rol, getoerd aan de mannelijke gender. De hegemonische mannelijkheid wordt onderuit gehaald op het moment dat Peter zijn vrouw slaat zonder enige vorm van discussie. Het wordt als iets barbaars neergezet. Ook het feit dat de vrouwrol als stabiele factor wordt gezien en in feite het gezin runt is binnen de hegemonische mannelijkheid niet gepast.

De mannelijkheid en de rol van de man binnen het gezin is in de eerste twee seizoenen Family Guy redelijk gewaarborgd. De mannelijke rol en de representatie hiervan lijkt ook al vastgelegd te zijn in de titel song van de serie: *‘But where are those good old fashion values....On which we used to rely? Lucky there is a family guy, Lucky there’s a man who, positively can do,all the things that make us... laugh and cry. He’s a Fam-ily Guy.’* In dit gedeelte van de titel song wordt de mannelijke genderrol opgehemeld en wordt gesteld dat de man uiteindelijk de belangrijkste rol binnen het gezin vertolkt. Toch moet hier ook een slag om de arm worden gehouden. Het kan natuurlijk op een ironische manier worden vertaald.

Toch denk ik in deze dat de ironie nog niet van toepassing is op de titelsong. De mannelijke gender en de belangrijke rol van de man in de eerste twee seizoenen, toen deze titelsong al werd gebruikt, lijkt positief over de man. De hegemonische mannelijkheid wordt in deze wel afgebroken maar een 'normale' mannelijke genderrol is mijn inziens gewoon van toepassing.

De constructie en representatie van homoseksualiteit en homoseksuele mannen is in het eerste seizoen weinig aan bod gekomen. De nadruk binnen de tekst ligt op de constructie van het gezinsleven en de manier waarop de genderrol en dan in dit onderzoek, de mannelijke gender wordt geconstrueerd. Ook de achterliggende opvatting van de tekst hierin komt aan bod.

Een belangrijke representatie van homoseksuelen en homoseksualiteit die concreet behandeld wordt door de tekst is de aflevering '*The story on page one*' (seizoen 2). In deze aflevering wil Meg graag naar Brown University. Om aanspraak te maken op toelating heeft ze bijbanen en referenties nodig. Om ervaring op te doen op maatschappelijk gebied gaat ze voor de schoolkrant werken en schrijft een lasterend artikel over de burgemeester van Quahog, Mayor West. Peter denkt dat dit een te saai onderwerp is en schrijft onder de naam van Meg een nieuw artikel over Luke Perry dat hij homoseksueel zou zijn. Luke Perry schrikt van dit artikel en wil de familie Griffin aanklagen. Om het verhaal toch kloppend te maken wil Peter, Perry veranderen in een homoseksuele man. De opvatting dat iemand kan worden veranderd in een homoseksueel kan als homofobie worden afgeschilderd. In deze lijkt hier gebruik gemaakt te worden van ironie (Hutcheon, 1994).

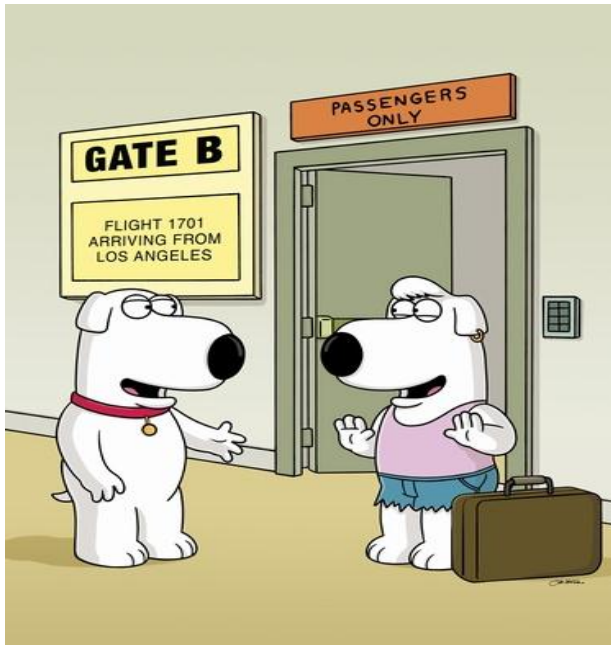
De overdreven manier waarop dit gebeurt in de aflevering maakt het idee van het veranderen van een heteroseksueel naar een homoseksueel belachelijk. Om het bewijs rond te krijgen wil Peter een foto maken van Luke Perry. Peter: '*I want to photograph Luke Perry doing something gay like*'. Om Luke Perry als homoseksueel te 'ontmaskeren' gaat hij zelf als homoseksuele man op stap om samen met Perry gefotografeerd te worden. Peter gaat zichzelf als homoseksueel vermommen om Perry tot homoseksueel gedrag te verleiden. Peter gaat naar Perry toe en gaat verse jus d'orange op zijn door ijs hard gemaakte tepels persen, smeert zichzelf helemaal in met olie en loopt in een te kleine zwarte string rond. De hyperstereotypering die rondom homoseksuele mannen en homoseksualiteit hier wordt gebezigd wordt in het absurde getrokken. Homoseksuele mannen zouden volgens de tekst op dergelijke avances ingaan. Deze overdrijving van de stereotypingen rondom homoseksualiteit onder mannen trekt de 'reguliere' stereotype in twijfel. Het is binnen de tekst zo dat deze stereotypering overdreven en niet op waarheid berust. het beeld van de overdreven stereotypering wordt verder versterkt door een citaat van Peter over homoseksuele mannen: '*Gays do not vomit, they are really clean people. They were clean since that they come from France*'. Homoseksuele mannen worden als overdreven schoon neergezet. Ze zouden zichzelf zo goed verzorgen dat ze zelfs niet overgeven. Deze overdrijving werkt als een hyperstereotypering. Het idee dat homoseksuele mannen an sich al goed verzorgd zijn kan als stereotype worden opgevat, het idee dat ze zo schoon zijn dat ze niet overgeven kan als hyperstereotypering worden aangeduid, omdat het de eerdere stereotype onderuit haalt. Verder wordt er gesteld dat alle homoseksuele mannen en homoseksualiteit uit Frankrijk komen. Een stereotype dat eigenlijk geen goede onderbouwing kan hebben en daarom als het ware in het belachelijke wordt getrokken.

De representatie van homoseksuele mannen en homoseksualiteit onder mannen wordt in de eerste twee seizoenen amper benadrukt. De nadruk ligt in de eerste afleveringen meer op hoe de familie Griffin functioneert, wie welke taak heeft en welke eigenschappen elk personage heeft. Een officieel personage die als homoseksuele man wordt geconstrueerd is nog niet aan bod gekomen.

De eerste homoseksuele man in de serie, die ook echt een rol heeft, komt pas in seizoen drie. In de aflevering ‘*Brian does Hollywood*’ gaat de hond uit de familie Griffin, Brian, naar Hollywood om daar carrière te maken als scriptschrijver. Brian is in Hollywood nog niet erg succesvol en verblijft daarom bij zijn homoseksuele neef Jasper. Jasper is ook een hond en heeft dezelfde ‘basisvormen’ als Brian. Er zijn alleen wat aanpassingen gedaan die van Jasper een homoseksuele hond maken (zie figuur 2). Waar Brian een vrij lage stem heeft, heeft zijn homoseksuele equivalent een vrij hoge stem. Het haar van Jasper zit mooi in model, heeft een gouden ooring in en is veel expressiever in zijn woordkeuzes zoals begroetingen en waardeoordelen over bepaalde zaken. Jasper is ook constant bezig met calorieën en andere dingen waardoor hij denkt dat hij dik kan worden. Hij is erg bezig met zijn uiterlijk, wat terug is te zien in de vele kledingswisselingen die het personage heeft. Ook is het zo dat de houding van Jasper, bijvoorbeeld als hij zit, anders is dan bij Brian. Jasper zit met de benen over elkaar, leunt naar voren en heeft beide handen op de knieën. Ook heeft Jasper kleding aan, waar Brian eigenlijk nooit kleding aan heeft behalve zijn halsband. Er worden rondom dit karakter een aantal zaken in vergelijking met de heteroseksuele Brian anders aangepakt. Er wordt een duidelijk verschil gecreeerd tussen een homoseksuele hond en een heteroseksuele hond. Het lijkt hier dat door dit verschil er een scherpe grens wordt geconstrueerd tussen heteroseksueel en homoseksueel. Met dit in het achterhoofd lijkt dit op de aanpak die sitcoms vroeger hadden bij het representeren van homoseksuelen. Door dergelijke representaties wordt de homoseksueel afgezet tegen de heteroseksueel waarbij de heteroseksualiteit wordt benadrukt door het tegenovergestelde (Dow, 2001). Jasper wordt niet belachelijk gemaakt en wordt binnen de tekst in zijn waarde gehouden en is een volwaardig persoon in deze context.

De representatie van de homoseksuele hond geschiedt op basis van stereotyperingen die van een heteroseksuele basis, namelijk Brian, met slechts enkele kleine aanpassingen een homoseksuele hond maakt. Door slechts kleine zaken te veranderen in het uiterlijk en gedrag kan een homoseksuele man, in dit geval een hond, worden geconstrueerd. In de context van de geanimeerde sitcom moet Jasper eigenlijk worden gezien als een homoseksuele parodie op een heteroseksuele hond. De homoseksuele hond wordt in deze context niet als iets negatiefs gezien omdat hij een maatschappelijk geslaagd karakter is. Er is binnen de serie wel een eerste stap gezet naar hoe homoseksuele mannen worden geconstrueerd en dus gerepresenteerd. Haar wat goed in model zit, oorbellen in, hogere stem, een wat sierlijkere houding en fleurige kleding die vaak wordt verwisseld lijken in de serie de constructie van een homoseksuele man te representeren. Het geeft aan dat een constructie van een homoseksuele hond in dit geval, enkel geschiedt aan de hand van kleine aanpassingen.

Het toevoegen van homoseksuele stereotypen aan een heteroseksuele basis en daarmee een personage totaal te kunnen veranderen geeft aan dat een gender inderdaad zeer flexibel is (Butler, 1999). Het geeft ook aan hoe machtig een cultureel product zoals een sitcom is, als het op representatietechnieken aankomt.

Figuur 2: Brian (links) en Jasper (rechts)

In seizoen 5 keert Jasper terug in een aflevering, waarin hij wil gaan trouwen met zijn menselijke vriend. Hierin wordt Jasper weer op de zelfde manier gerepresenteerd alleen worden er nu (tekstuele) grappen aan zijn verschijning toegevoegd. Het begint al met de aankomt van Jasper. Hij komt met het vliegtuig, waarna Peter stelt dat hij met een speciaal vliegtuig arriveert. In een soort van scène waarbij dat vliegtuig zoals Peter het voorstelt wordt gerepresenteerd, staan er drie vliegtuigen bij een hangar, waarvan twee vliegtuigen uit de hangar komen. Deze twee vliegtuigen van bekende maatschappijen waar een derde vliegtuig, heel snel in en uit de hangar blijft beweging. Het lijkt alsof het vliegtuig de hangar penetreert. Dit hoeft geen homoseksueel standpunt te zijn over homoseksuele mannen, maar waar de andere vliegtuigen normale logo's op de staartvleugels hebben staan, heeft het 'penetrender' vliegtuig een roze driehoek op de staartvleugel. De roze driehoek komt voort uit de naziperiode, waarbij deze driehoek symbool stond voor homoseksuelen die werden vervolgd in de naziconcentratiekampen. In deze context wordt, hoe smakeloos de vergelijking met de nazi's ook is, een stereotype symbool gebruikt om een vliegtuig, wat als ware een parodie op een homoseksuele man moet zijn, gerepresenteerd. Later werd dit symbool overigens ook gebruikt als een soort logo van homobewegingen. De link tussen de roze driehoek en homoseksualiteit is significant.

Een tekstuele link naar homoseksualiteit onder mannen wordt gemaakt op het moment dat Jasper stelt dat hij de familie Griffin mee wilt nemen naar een Grieks restaurant. Jasper: ‘*The Greek is on me*’, wat hetzelfde betekent, ‘*Ik betaal het Griekse restaurant*’. Nu is deze opmerking onschuldig, ware het niet dat Jasper in een bijzin stelt: ‘*I have enough Greek on me last weekend*’. In deze context heeft Jasper het niet zozeer over het feit dat hij veel Grieks heeft gegeten maar refereert hiermee naar de seksuele context van ‘Grieks’. Seks op zijn Grieks is een andere benaming voor anale seks, een vorm die vaak bij homoseksuele mannen wordt gehanteerd. Rondom de persoon Jasper lijkt vooral overdrijving en stereotypering een rol te spelen in de representatie van homoseksuele mannen en homoseksualiteit onder mannen.

Een andere belangrijke aflevering die meewerkt aan de constructie en representatie van homoseksuele mannen en homoseksualiteit onder mannen betreft ‘*Saving private Brian*’ uit seizoen 6. In deze aflevering is het Amerikaanse leger bezig met het rekruteren van soldaten. Ook wordt er een presentatie gegeven op de school van Chris en Meg. In deze rekruteringscampagne wordt er gesteld dat er in het leger een hoop geld is te verdienen en dat het veel aandacht van knappe vrouwen oplevert. Brian is kritisch op deze manier van rekruteren en gaat samen met Stewie naar het rekruteringsbureau om een klacht in te dienen over deze manier van werven. Een eerste koppeling tussen het leger en homoseksualiteit onder mannen betreft een bord naast de ingang van het rekruteringsbureau van het leger. Op dit bord staat het volgende vermeldt:

‘Be as you can be, unless you’re Gay’. Met daaronder in kleine letters: ‘*Although if you are gay and not to fancy about it, that might be right*’.

Vrij vertaald wordt hier gesteld dat je alles kan en mag zijn, behalve als je homoseksueel bent. Of als je homoseksueel bent maar het niet in praktijk brengt, het ook wel prima is. Het homoseksueel zijn wordt in de context van het Amerikaanse leger via een hyperstereotypering aangedikt. Binnen een machocultuur zoals het leger, is homoseksualiteit onder mannen vaak een onderwerp wat wordt gemeden. Door het ‘beleid’ aangaande homoseksualiteit op een dergelijke manier op de gevel te verkondigen laat de tekst een kritische noot vallen aangaande dit onderwerp. Waar gevallen rondom homoseksualiteit onder mannen in het leger niet het meest besproken onderwerp is, wordt het hier door het fictieve leger van Amerika meteen afgekeurd en weggezet als iets fouts. De stelling dat je alles kan zijn wat je wilt, zolang het maar niet homoseksueel is, kan als overdrijving worden gezien die deze opvatting juist afkeurt en belachelijk maakt. Een kenmerk van een hyperstereotypering. De onderzin, dat je wel het leger in kan als homoseksuele man, maar wel op de voorwaarde dat je het niet aan de oppervlakte mag laten komen, speelt ook in op de belachelijkheid van de opvatting dat homoseksualiteit onder mannen niet past binnen een machocultuur zoals het Amerikaanse leger.

Uiteindelijk worden Stewie en Brian door een impulsieve actie van Stewie allebei ingeschreven voor het leger. Na een training worden ze uitgezonden naar Irak waar ze het beide snel hebben gezien en weer terug willen naar Quahog. Stewie en Brian vatten het plan om de legerleiding van het Amerikaanse leger in Irak te overtuigen dat ze niet geschikt zijn om het leger te dienen: *‘Let’s convince them, we are not army material’*. Om dit te realiseren komen ze met het idee dat homoseksualiteit niet binnen het leger hoort waarna ze zichzelf als homoseksuele mannen gaan gedragen. In een poging uit het leger te worden gegooid gaan Stewie en Brian binnen de kampmuren ‘gay zijn’. De stemmen van Stewie en Brian, worden hoger en ze zeggen: *‘Look how gay we are, look at me with my gayness’*. Na het uitspreken van deze zinnen beginnen Stewie en Brian te zoenen.

De enige transformatie die ze ondergaan en ze dus homoseksueel maakt, is het feit dat ze hogere stemmen krijgen. Terwijl Stewie en Brian bezig zijn met overtuigen van de legerleiding dat ze door hun homoseksualiteit niet geschikt zijn voor het leger, komt er een andere homoseksuele man richting Stewie en Brian. De man, een homoseksueel, wordt geconstrueerd aan de hand van wederom een hoge stem, maar ook met grote beweeglijkheid. De homoseksuele soldaat is zeer beweeglijk en lijkt gewrichten te hebben die een overdreven sierlijkheid en vrouwelijkheid in zich hebben. De man vraagt aan Stewie en Brian: *‘Is there any room for me’*, oftewel: kan ik meedoen, waarna Stewie positief instemt met *‘Hell yeah!’*.

Binnen deze aflevering wordt de masculiene cultuur binnen het leger naar voren gehaald. Het leger is een machocultuur dat door de tekst eigenlijk belachelijk wordt gemaakt. Het heteronormatieve karakter van het leger, versterkt door de tekst naast de ingang van het rekruteringscentrum, wordt juist in twijfel getrokken (Warner, 1991). Het leger is volgens de tekst juist niet een plaats voor iedereen omdat homoseksuele mannen welkom zijn alleen als ze hun geaardheid niet aan de oppervlakte laten komen. Het feit dat Stewie en Brian zichzelf als homoseksuele mannen gaan profileren om uit het leger te komen is in deze een intertekstuele kritiek (Kristeva, 1980). Het leger zou juist als overheidsorgaan, voor iedereen een plaats moeten bieden. Stewie en Brian zien homoseksualiteit als enige ontsnappingsmogelijkheid om uit het leger te worden gegooid. De ironie in deze is een kritiek op de machocultuur en het heteronormatieve karakter wat de tekst koppelt aan het leger.

Waar in eerder genoemde aflevering homoseksualiteit onder mannen en homoseksuele mannen redelijk duidelijk aan de oppervlakte is gekomen, zijn er ook details en kleine toespelingen binnen de tekst van *Family Guy* die meerwerken aan de constructie en representatie van homoseksuele mannen en homoseksueel gedrag. Kleine zaken die op het gebied van intertekstualiteit invloed hebben op de boodschap die een tekst intrinsiek in zich mee draagt. In seizoen 5, de aflevering ‘PTV’ waar Peter een eigen televisiezender begint, is er voor de introfilm een kort stukje waar Stewie op zijn fiets door allerlei ‘werelden’ fietst. Tijdens deze toch rijdt hij in Quahog door een Gaypride heen. De homoseksuele mannen in deze optocht zijn halfnaakt, goed verzorgd en hebben gekleurde kleding aan en regenboog borden bij zich. Het is misschien een kleine notie in het grotere geheel, maar toch wordt een dergelijke optocht meegenomen in de tocht van Stewie.

Het feit dat de toespelings zo klein maar wel wordt genoemd geeft ook een representatie mee aan Stewie. Stewie lijkt door zijn droomwereld heen te rijden, waar hij ook een Gaypride treft. Het feit dat het zo klein wordt aangehaald en dat het toe wordt geschreven aan Stewie zijn droomwereld lijkt in te spelen op schaamte aangaande homoseksualiteit. In de serie zelf neigt Stewie vaak naar homoseksualiteit maar ook weer net niet. Dit kleine fragment wekt de indruk dat Stewie zijn eigen seksualiteit ontkent.

De stereotypen rondom homoseksuele mannen wordt aan de hand van een zeer kort fragment weer bevestigd door de serie. Redenen achter een dergelijke representatie zullen niet snel helder worden, maar de aandacht voor homoseksualiteit is er wel degelijk. Een andere, korte representatie van een homoseksuele man is terug te vinden in de aflevering ‘*Road to Multiverse*’. In deze aflevering zijn er twee representaties terug te vinden die niet centraal staan in de aflevering maar op een subtiele manier homoseksualiteit onder mannen en homoseksuele mannen construeren. In het begin van de aflevering is Chris op een kermis waarbij hij meedoet aan blikwerpen. Hij gooit een aantal blikken om en wint een homoseksuele man. ‘*You won an genuine homosexual*’. Het feit alleen al dat een homoseksuele man kan worden gewonnen heeft een normatief maar er is ook sprake van een representatie van deze gewonnen homoseksuele man. Zo heeft de homoseksuele man veel kleurige kleding, een knoop in zijn shirt waardoor de buik zichtbaar is, zit het haar mooi in model en zijn de bewegingen sierlijk te noemen. De homoseksuele man is ook in de omgang opvallend te noemen. Chris wil de man graag houden en vraagt wat hij eet. De ‘honger’ van de homoseksuele man is alleen te stillen met complimenten over zijn uiterlijk en over bijvoorbeeld zijn stem. De homoseksuele man wordt als goed verzorgd, sierlijk en overdreven vrolijk geconstrueerd.

De meest evidente constructie en representatie van een homoseksuele man en homoseksualiteit onder mannen is terug te vinden in de aflevering ‘*Family Gay*’. In deze aflevering moet Peter vanuit financieel oogpunt meedoen aan een medische experiment. Hij wordt ingespoten met een zogenaamd gay-gen, waarna hij verandert in een homoseksuele man. Binnen de kortste keren is Peter een zeer uitgesproken homoseksuele man, aangedikt met een aantal kenmerken die in deze analyse eerder voorbij zijn gekomen. Zo heeft Peter bij zijn thuiskomst als homoseksuele man een klein sjaaltje om zijn nek, is zijn stem veel hoger dan normaal en zit zijn haar in model. Gaandeweg de aflevering transformeert Peter meer richting een homoseksuele man. Uiterlijke kenmerken worden anders. Zo heeft Peter veel verschillende kleding aan, die ook veel kleuren bevatten, draagt Uggs, heeft hij een oorbel in, drinkt opeens cocktails in plaats van bier en is zijn houding totaal anders. De overdrijving die optreedt binnen de stereotypering wordt gaandeweg de aflevering steeds dominanter, zo wisselt Peter zijn kleding per scene af. Als hij samen met Lois terug moet naar de dokter, draagt Peter een strakke rode tanktop en een leren broek. Binnen zijn familie wordt de weerstand tegen deze nieuwe Peter steeds groter. Lois baalt van het feit dat ze haar man als partner kwijt begint te raken. In eerste instantie was ze gelukkig met de transformatie, zo bakte Peter in haar ogen lekkere muffins en was ze blij met kledingadviezen en zijn gevoelige kant.

Op het moment dat ze van Peter verwacht dat ze seks zouden hebben en hij weigert omdat hij homoseksueel is, haakt ook Lois af. Peter kan niet meer voldoen aan de seksuele ‘taak’ van een heteroman (Jackson, 2005). De masculiene cultuur die heerste binnen de familie Griffin wordt abrupt afgebroken. Dat wordt als negatief ervaren binnen deze zelfde familie.

Op het moment dat Peter zijn nieuwe vriend Scott voorstelt aan het gezin wordt er daadwerkelijk actie ondernomen. De afkeer tegen de nieuwe homoseksuele Peter die het gezin Griffin ondermijnt uit zich in een citaat van Stewie over homoseksuele gemeenschap: ‘*Everytime you do it, you sodomize Jesus*’. Oftewel, als je homoseksuele gemeenschap hebt, ben je een slechte Christen en doe je Jezus een groot onrecht aan. Heteronormativiteit wordt hier gekoppeld aan het Christendom (Polikoff, 1993). Peter trekt in bij Scott waarbij een aantal stereotypen rondom homoseksualiteit onder mannen naar voren komt. In de homowijk West-Quahog zitten de twee heren knuffelend op de bank in een fleurig en kleurig ingericht appartement, drinken ze rode wijn en zijn ze goed verzorgd gekleed. De overdrijving in de stereotypering rondom homoseksualiteit onder mannen is terug te vinden in dergelijke scènes. De hyperstereotypen maken deze stereotypes belachelijk. De kritiek die in eerste instantie op homoseksualiteit onder mannen, vanuit het gezin kwam, moet eigenlijk dankzij de hyperstereotypering als onterecht worden gezien. De overdrijving in de stereotyperingen, stelt eigenlijk dat homoseksualiteit onder mannen niet als iets fouts moet worden gezien en dat het eigenlijk als iets normaals moet worden gezien. Omdat het leven in het gezin door de nieuwe geaardheid van Peter wordt ondermijnt en dat Lois er erg verdrietig over is, besluiten Stewie en Brian, Peter naar een zogenaamd ‘*Straight Camp*’ te sturen. Hier moet Peter worden ‘genezen’ van zijn homoseksualiteit. De kampeiding begint met enkele opvallende uitspraken aangaande homoseksualiteit. ‘*You made a wrong choice*’. ‘*Jesus hates this people*’ en ‘*This lifestyle is wrong*’. Het feit dat homoseksualiteit verkeerd zou zijn en vaak wordt gekoppeld aan het Christendom en dit op een dergelijk harde manier te construeren in de tekst, lijkt een kritiek te zijn op het heteronormatieve karakter van het Christelijke geloof (Eskridge Jr, 1993). Het zijn van een homoseksuele man wordt frequent gekoppeld aan het Christelijke geloof, die dus afkeurend jegens homoseksualiteit staat. Ook de suggestie dat homoseksualiteit een keuze zou zijn doelt op de religieuze moraal binnen het Christendom. In de aflevering is er een opvallende rol voor Lois Griffin weggelegd, waar Lois erg teleurgesteld is dat ze haar man ‘kwijt’ is, heeft ze op het moment dat ze hoort dat Peter op het ‘*Straight camp*’ is gestuurd een soort van berusting.

Lois werd in de eerste seizoenen als redelijk en stabiel geconstrueerd. Rondom de homoseksualiteit van Peter blijft ze ook kalm en stabiel. Ze stelt dat seksuele identiteit iets is wat vast staat en geen keuze is. ‘*Sexual identity is no choice*’. Ze is zelfs bereid haar huwelijk op te geven voor het geluk van Peter en Scott. Peter komt uiteindelijk, ‘gewoon’ als homoseksuele man terug uit het kamp en gaat weer naar Scott die als verrassing een orgie met negen andere mannen heeft georganiseerd. Op het moment dat de orgie bezig is, raakt het gay-gen uitgewerkt en gaat Peter weer terug naar zijn normale leven. Het feit dat een gay-gen in staat is om mensen hun seksuele geaardheid te bepalen is een overdrijving die intertekstuele kritiek levert op de opvatting dat homoseksualiteit een keuze zou zijn.

6.3 Deelconclusie

Het is binnen een tekstanalyse onmogelijk om te bepalen wat opvattingen van producenten van een dergelijke serie zijn. De tekst als concept kan binnen de kaders van een serie wel informatie geven over hoe bepaalde onderwerpen of zaken worden geconstrueerd. In de analyse rondom de constructie en representatie van homoseksualiteit onder mannen en homoseksuele mannen zijn er wel een aantal zaken te benoemen die vanuit de tekst en inhoud opvallend zijn. In de analyse is een aantal keer gebleken dat gaandeweg de seizoenen er een aantal ontwikkelingen zijn geweest binnen de constructie en representatie van homoseksualiteit onder mannen. Een belangrijk punt, wat onderdeel is van de representatie van homoseksualiteit onder mannen, berust op de genderconstructie.

De mannelijke genderrol en de hegemonische mannelijkheid zijn zaken die de eerste drie seizoenen veelal aan bod zijn gekomen. Dit was terug te zien in het centraal stellen van Peter in de serie, de taakverdeling tussen Lois en Peter en de vaak inferieure rol van Lois. De gender, met name dan mannelijkheid, is in de eerste drie seizoenen belangrijk geweest. Deze rolverdeling en de mannelijke superioriteit heeft in mijn ogen als basis van latere constructies van homoseksualiteit onder mannen en homoseksuele mannen gegolden. De mannelijkheid en de verhoudingen in het gezin, geredeneerd vanuit de man, stonden hierin centraal. De opbouw van de mannelijke opvatting en in sommige gevallen de hegemonische mannelijkheid, lijkt binnen de tekst een basis te geven om latere homoseksuele representatie beter uit te laten komen. Immers, hoe sterker de mannelijke basis is, hoe beter er vanuit homoseksueel-representatief oogpunt een verschil kan worden gemaakt. De opbouw met het idee van mannelijkheid heeft een contrasterende werking op de representatie van homoseksualiteit onder mannen. Simpel gezegd komt dit neer op het idee dat een overtuigend en helder beeld van mannelijkheid ook een betere representatie van homoseksualiteit onder mannen oplevert. Als Peter Griffin in de eerste twee seizoenen zich minder hegemonisch zou hebben opgesteld ten opzichte van zijn vrouw, zou een homoseksuele en gevoelige Peter Griffin minder opvallen in een latere aflevering. Het contrasterende effect geeft intertekstualiteit en zaken zoals ironie en parodie een betere gelegenheid om tot hun recht te komen.

Hoofdstuk 7 Thematische analyse (2)

Politiek discours. Constructie van representatie homohuwelijk en het heterohuwelijk

7.1 Inleiding analyse

Het huwelijk en met name het homohuwelijk is binnen de landsgrenzen van de Verenigde Staten een hekel punt van discussie. Zoals eerder aangegeven in het theoretische kader is er vanuit historisch en staatkundig oogpunt veel verschil in opvatting over het zogenaamde 'same-sex marriage'. Homoseksuele mannen en homoseksualiteit onder mannen en het daarbij horende huwelijk is in veel staten binnen de V.S. nog steeds verboden. Het verschil in politieke opvatting is duidelijk aantoonbaar en actueel. De twee grote politieke stromingen, de Democraten en de Republikeinen hebben op dergelijke ethische punten veel verschil in opvatting. Binnen dit onderzoek is het huwelijk, hetero en homoseksueel, onderwerp van dit thema. Hoe wordt het huwelijk in de breedste zin van het woord geconstrueerd en hoe wordt de politiek hieraan gekoppeld. De data zal net zoals bij de representatie van homoseksualiteit onder mannen gebaseerd zijn op tien seizoenen *Family Guy*. Eventuele historische ontwikkelingen binnen dit thema zullen worden besproken en benoemd.

7.2 Thema 2

In een serie zoals *Family Guy* is het huwelijk een instituut wat centraal staat. Zoals eerder is aangegeven in het theoretische kader betreft het een serie over een gewoon gezin uit een rustige stad in de Verenigde Staten. Een vader, een moeder en hun kinderen. Het idee van de *nuclear family* (Webster, 1947) is in de wereld van de televisie een vaak terugkomend verschijnsel. Binnen de mannelijke cultuur waar de man voor de kost moet zorgen en de vrouw het huishouden en de kinderen verzorgt, is het huwelijk een belangrijke verbintenis. Waar de mannelijkheid en de rolverdeling in het eerste thema al aan bod is geweest, is ook het huwelijk binnen de serie een vaststaand gegeven. De familie Griffin is gebaseerd op de relatie, het huwelijk tussen Lois en Peter. De traditionele man/vrouw rolverdeling is binnen de familie Griffin duidelijk aanwezig. In de eerste drie seizoenen is de taakverdeling tussen Lois en Peter helder en overzichtelijk. Peter zorgt voor het geld waar Lois zorgt voor het huishouden. Omdat het gezinsleven in de serie dusdanig centraal staat is het heterohuwelijk een fenomeen waar eigenlijk niet aan getoerd wordt. Binnen de serie zijn er slechts enkele kleine toespelingen over het huwelijk, maar deze bevestigen het heterohuwelijk alleen maar en stellen het absoluut niet ter discussie. In de aflevering 'Jungle love' uit seizoen 4, is er een eerste referentie naar het heterohuwelijk, een referentie die het onderwerp enigszins ter discussie stelt. In deze aflevering wordt een ruzie tussen Peter en Lois breed uitgemeten. Een discussie over het werk van Peter is een eerste aanleiding binnen de tekst om aandacht te besteden aan het huwelijk als instituut. Terwijl de partners ruziën blijkt hun zoon Stewie terug op eerdere ruzies binnen huwelijken. Onder het mom, 'They are not the first couple who argues' is er een flashback van een koppel uit een oerperiode dat ruzie krijgt over vermeende pornografische muurschilderingen van de man.

Het stel holbewoners, wordt als een parodie op het hedendaagse huwelijk geconstrueerd. Het koppel wat luistert naar de namen Gary en Karen, maakt ruzie over gevonden pornografische muurschilderingen. De discussie eindigt in het vertrek van Karen, met haar stenen koffer. Ze vertrekt met de woorden ‘*Screw you*’ waarop Gary reageert met: ‘*You should do that , then I did not need this painting*’. Oftewel, de man klaagt over het gebrek aan seksueel contact met zijn vrouw. De parodie op het huwelijk wordt nog verder gerepresenteerd op het moment dat Karen weg is gegaan. De overbuurman, ook een holbewoner, is opvallend geïnteresseerd in het schouwspel wat zich afspeelde.

Het huwelijk, is volgens Stewie een podium waar al tijden de nodige ruzies zijn uitgevochten. Het huwelijk zou in deze aflevering vaker aan bod komen. In deze zelfde aflevering wordt Chris zo veel gepest op school dat hij besluit om in het zogenaamde ‘*peace-corp*’ te gaan. Hij belandt in een jungle en wordt opgenomen in een totaal andere maatschappij. In de nieuwe gemeenschap is Chris een held en mag hij trouwen met de dochter van het stamhoofd. Trots belt hij zijn moeder dat hij gelukkig is in zijn nieuwe wereld en dat hij getrouwd is met een mooi meisje. Na de mededeling dat hij getrouwd is, is zijn moeder kritisch over dat huwelijk. Ze stelt dat Chris niet getrouwd is, ieder geval niet in Amerika, omdat bij het huwelijk in Amerika God nog een beetje oplet. In deze opmerking zit een hoop achtergrond. Impliciet stelt Lois dat het huwelijk iets van God is. Binnen de Christelijke context is het huwelijk iets tussen een man en vrouw. Door deze opmerking te maken en het huwelijk van Chris belachelijk te maken, wordt impliciet door de tekst een stelling genomen dat voor een goed en evenwichtig huwelijk God een belangrijke rol speelt, of ieder geval een ‘beetje oplet’. Het huwelijk is door deze cynische opmerking geplaatst binnen de kaders van het Christelijke geloof (Ettelbrick, 1993).

Het huwelijk zoals het wordt benoemd in de serie lijkt in principe heteronormatief van karakter. Het gaat uit van een man/vrouw relatie en de *nuclear family*. Het homo-huwelijk, ofwel het *same-sex marriage* komt eigenlijk niet aan bod. In de aflevering ‘*Family Gay*’ wordt er weliswaar over een homoseksuele relatie tussen twee mannen gesproken, maar het huwelijk komt hier niet aan bod. Eén aflevering binnen de eerste tien seizoenen gaat voor het grootste gedeelte over een homoseksueel huwelijk. In de aflevering ‘*You may now kiss the...uh...guy who receives*’, komt het homohuwelijk tussen twee mannen expliciet aan bod. Hier wordt duidelijk een politieke partij gerepresenteerd, namelijk de Republikeinse partij. In deze aflevering waar de homoseksuele neef Jasper wil trouwen met zijn Puertoricaanse, menselijke vriend Ricardo, komt het homohuwelijk duidelijk naar voren. In deze aflevering is er vanuit de Republikeinse jeugdafdeling veel kritiek op dit huwelijk. De rechten voor homoseksuele mannen worden in deze aflevering aangepakt door de conservatieve houding van de Republikeinse partij. De Republikeinse afdeling in Quahog wil het huwelijk tussen homoseksuele mannen verbieden en propageert dit ook. Omdat burgemeester West in een politiek schandaal verwickeld is, wil hij als afleiding het homohuwelijk verbieden, iets tot vreugde van de Republikeinse partij. Omdat het zijn neef betreft die wil gaan trouwen, begint Brian een petitie onder de inwoners van Quahog om deze wetswijziging ongedaan te maken.

Chris, die geobsedeerd is door een Republikeins meisje wordt compleet ingepakt door dit meisje en krijgt ook Republikeinse opvattingen. Ook op het gebied van het uiterlijk wordt Chris beïnvloed. Hij draagt een net pak, heeft opeens net haar en praat mooie volzinnen over zijn politieke opvattingen. Omdat Chris verliefd is op een meisje uit de Republikeinse partij, wordt hij in ruil voor kleine seksuele handelingen gedwongen om de petitie van Brian te verbranden. ‘*You got to destroy that petition, then you can touch my boobs*’. Chris compleet ingepalmd doet dit tot woede van Brian.

Wat opvallend is binnen deze aflevering is de overtuigingskracht die de Republikeinse partij op de inwoners van Quahog lijkt te hebben. Vooral Lois Griffin is compleet van mening veranderd nadat de Republikeinse partij zich met deze vorm van het huwelijk ging bemoeien. Waar Lois in eerste instantie het huwelijk bij haar thuis wilde vieren, is ze na tussenkomst van de Republikeinse partij compleet omgeslagen. Lois: ‘*It just don’t seem right*’ en ‘*Marriage is between a man and a woman*’. Het is lastig in te schatten of hier sprake is van ironie. Het beeld rondom Lois is dat ze een degelijke Amerikaanse huisvrouw is, die goed voor haar man zorgt. In dit kader lijkt een conservatieve houding van Lois ten opzichte van het huwelijk logisch. Toch denk ik dat hier sprake van ironie moet zijn omdat Lois in de serie vaak wordt betrapd op buitensporig gedrag op velerlei gebieden. Op het moment dat een dergelijk personage dusdanig conservatief over het huwelijk denkt, met de kennis rondom het personage in het achterhoofd, lijkt het erop dat het een uitspraak met de nodige ironie is. Zeker omdat ze in eerste instantie niet moeilijk deed over het huwelijk. Lois lijkt in deze beïnvloed door de Republikeinse opvattingen. Een andere belangrijke notie bij het homohuwelijk in Quahog betreft het feit dat de fictieve stad in de werkelijke staat Rhode Island ligt. Rhode Island is één van de staten die dit jaar heeft besloten om het homohuwelijk legaal en wettelijk te maken (<http://www.rilin.state.ri.us/Pages/Default.aspx>, geraadpleegd op 18-06-2013). De tekst van *Family Guy* stelt dat een incompetente burgemeester een dergelijke pikant onderwerp door een futiliteit op het spel zet. De aflevering is gemaakt en uitgezonden terwijl de discussie rondom het homohuwelijk in Rhode Island nog werd gevoerd. Door de besluitvorming rondom het homohuwelijk in de serie op een dusdanige manier te representeren en dit te koppelen aan een Republikeinse delegatie, lijkt een intertekstuele kritiek te zijn op de gang van zaken rondom het homohuwelijk.

Een andere opvatting over het huwelijk tussen twee mannen wordt gerepresenteerd door meneer Bottomtooth. Als Brian bij hem langs gaat met de petitie voor het homohuwelijk weigert Bottomtooth te tekenen. Nu is in de serie meneer Bottomtooth een personage wat door zijn enorme onderkaak niet normaal kan praten en daarom niet te verstaan is door andere personages. Op de vraag of hij wil tekenen ageert hij en haalt onder zijn shirt een groot kruis en neuriet *Amazing Grace*, een Christelijke hymne. Uiteindelijk gaat na veel protest burgemeester West akkoord met het terugdraaien van het verbod op het homohuwelijk. Jasper en Ricardo kunnen trouwen en Lois draait weer compleet bij. Chris is niet meer onder invloed van de Republikeinse jeugdbeweging, waarna de aflevering afgelopen is. Binnen de context van de geanimeerde sitcom is de tekst vrij duidelijk over de Republikeinse partij en haar opvatting over het huwelijk.

De Republikeinen worden aan de hand van overdrijving neergezet als een groep conservatieven en schijnheilige politici die zelfs hun lichaam weggeven voor hun politieke standpunten. De tekst lijkt alleen wel met satire de opvattingen van de Republikeinen belachelijk te maken. Dat de burgemeester het onderwerp gebruikt om zijn eigen politieke straatje schoon te vegen, geeft impliciet aan dat het eigenlijk een onderwerp van discussie is, wat niet ter discussie zou mogen staan omdat het als een futilliteit door de autoriteit in Quahog wordt gezien.

7.3 Deelconclusie

De aandacht voor het huwelijk in de breedste zin van het woord is weinig aan bod gekomen in de tien seizoenen *Family Guy*. Het heterohuwelijk is vanuit oogpunt van de grondbeginselen van de *nuclear family* in principe een vaststaand gegeven. Het homohuwelijk tussen twee mannen wordt eigenlijk maar in één aflevering expliciet naar voren gebracht. Het is toch opvallend dat een serie zoals *Family Guy* weinig tot geen aandacht heeft voor dit onderwerp terwijl het binnen de politieke Amerikaanse context een belangrijk onderwerp is gebleven. De politieke representaties binnen de serie zijn sowieso niet frequent. In de context van het homohuwelijk tussen twee mannen wordt de Republikeinse partij wel als conservatief en negatief gerepresenteerd. Toch lijken er kleine intertekstuele speldenprikjes te zijn aangaande het onderwerp homohuwelijk. Het feit dat Lois omslaat, waar ze eerder vrij progressief was rondom het huwelijk, de notie dat het huwelijk in Rhode Island wordt ingehuldigd lijken intertextuele kritieken.

Toch is het moeilijk te bepalen wat precies de opvatting van de tekst is ten opzichte van dit onderwerp. Het feit dat er geen relativiserende factor binnen deze representatie is te bespeuren kan een opvatting over deze politieke stroming in zich herbergen maar kan ook duiden op een angst om überhaupt een mening hierover te verkondigen. De tekst geeft niet een duidelijk en helder beeld over hoe de tekst tegenover deze politiek staat. Het lijkt wel of de makers van *Family Guy* zich niet aan dit onderwerp hebben willen branden. Wellicht heeft het te maken met het feit dat het een cultureel product is wat moet worden verkocht, precies zoals de Frankfurter School het stelde (Barker, 2008). Waarom de discussie rondom dit onderwerp zo gering is, is niet duidelijk. Het zal door de tekst niet worden verklaard.

Hoofdstuk 8 Thematische analyse (3)

Maatschappelijk discours. Constructie van representatie discriminatie van homoseksuele mannen.

8.1 Inleiding analyse

Binnen het sociaal-culturele discours ligt de nadruk op hoe eventuele discriminatie van homoseksuele mannen en homoseksueel gedrag wordt geconstrueerd en uiteindelijk gerepresenteerd. Om eventuele discriminatie goed te kunnen plaatsen in de maatschappelijke discussie is er in deze analyse gekozen om dit te benaderen vanuit drie verschillende perspectieven, namelijk: etnisch, sociaal en religieus oogpunt. Hoe reageren mensen uit deze drie stromingen op homoseksuele mannen en homoseksualiteit? Is de benadering vanuit de tekst positief te noemen of treedt er angst en discriminatie op?

8.2 Thema 3

Een eerste uiting van angst omtrent homoseksualiteit onder mannen is in de aflevering *'Family Gay'* terug te vinden. Zoals eerder aangegeven wordt Peter in deze aflevering een homoseksuele man doordat hij ingespoten is met het gay-gen. In de scène dat Peter en Lois terug gaan naar de dokter voor een oplossing is Peter nog steeds enthousiast over zijn nieuwe geaardheid. Lois, als bezorgde partner, probeert op Peter in te praten door te stellen dat hij anders zal worden behandeld door de maatschappij. Ze is bang dat wanneer Peter homoseksueel blijft hij een ongelukkig leven zal gaan leiden. Impliciet wordt hier dus een antihomoseksuele maatschappij gesuggereerd. Een maatschappij waarin het lastig leven is voor een homoseksuele man. Intertekstueel wordt de Amerikaanse maatschappij als homo-onvriendelijk en misschien zelfs homofob neergezet. De suggestie homofob is niet volledig te maken omdat in de aflevering geen situatie ontstaat dat Peter daadwerkelijk hinder ondervindt van zijn nieuwe geaardheid.

Ook andere gezinsleden zijn bezig met seksualiteit. In de aflevering *'Peterotica'* is Stewie constant bezig met het oefenen van turnonderdelen. Nu is Stewie omtrent de homorepresentatie an sich een interessant onderwerp omdat het niet helemaal duidelijk is of hij homoseksueel is of niet. Terwijl Stewie aan het turnen is, geeft hij zogenaamd commentaar op zijn oefening. In dit commentaar vermeldt hij het volgende: *'We want to remind you this is absolute not gay'*. Hij lijkt hier zijn eigen seksualiteit te verbergen om negatieve reacties te voorkomen. Iets wat in de aflevering *'Saving private Brian'* niet terug te zien was. Hier stelt Stewie zichzelf open voor homoseksuele activiteiten. Een andere negatieve opvatting rondom homoseksuele mannen komt van Carter Pewterschmidt. Waar Carter eerst Peter als negatieve benaming *'Homo'* noemde is hij in de aflevering *'You may now kiss the...uh...guy who receives'* ook helder over homoseksuele mannen. In de aflevering die over gelijke rechten gaat stelt hij dat dit geen goed idee is. Hij stelt: *'The next thing is that they want to vote'*. Het komt hier op neer dat homoseksuele mannen eigenlijk niet zouden moeten mogen stemmen omdat ze een slechte invloed zouden hebben op de politiek.

Een ander moment, waar wellicht wel meer achtergrond is op intertekstueel gebied is terug te vinden in de aflevering ‘*Peterotica*’ waar Peter geld wil gaan verdienen aan seksueel getinte romans. De eerste notie rondom homoseksualiteit onder mannen in combinatie met heteronormativiteit is terug te vinden bij Carter Pewterschmidt. De vader van Lois is een gefortuneerde man en heeft een hekel aan zijn schoonzoon Peter. Om het drukken van de romans te bekostigen belt Peter aan bij Carter. Carter doet open, ziet Peter en zegt: ‘*What do you want, Homo?*.’

Door de afkeer van Carter jegens Peter op deze manier te vertolken wordt het uitroepen van ‘*Homo*’ als een negatieve benadering geconstrueerd. Het zijn van een homoseksuele man is in de ogen van Carter iets wat als fout en afkeurenswaardig kan worden gezien. Nu is Carter Pewterschmidt een interessant voorbeeld van iemand uit een bepaalde sociale klasse. Carter is directeur van een groot bedrijf, woont in een enorme villa en wordt vaak gerepresenteerd als een steenrijke man. Het feit dat iemand uit een dergelijke sociale klasse zo negatief en uitgesproken is over homoseksuele mannen en homoseksualiteit wordt door de tekst duidelijk naar voren gebracht. Carter is als vader van Lois zeer uitgesproken in het feit dat zijn dochter met een ‘volkse’ man zoals Peter is getrouwd. Deze negatieve opvatting over Peter uit zich onder andere in scheldwoorden aangaande homoseksualiteit. Nu zou dit alleen van toepassing kunnen zijn op de afkeer die Carter heeft ten opzichte van Peter, maar het feit dat Carter homoseksuelen niet dezelfde grondwettelijke rechten gunt, lijkt een constructieve afwijzing van homoseksuele mannen en homoseksualiteit in zich te hebben. Vanuit hogere sociale klassen wordt een afkeer van homoseksuele mannen en homoseksualiteit gerepresenteerd door de tekst.

Een belangrijke actor binnen de representatie van angst en discriminatie ten opzichte van homoseksuele mannen en homoseksualiteit, is het Christendom. De meest significante representatie is terug te vinden in de aflevering ‘*You may now kiss the...uh...guy who receives*’. In deze aflevering twijfelt Lois over haar mening omtrent het homohuwelijk en probeert bij een dominee informatie en advies te krijgen over dit thema. In een video die door God zou zijn gemaakt wordt er uitgelegd hoe je een homoseksuele man kan herkennen. In de film wordt gesuggereerd dat homoseksuele mannen geen bloed door hun aderen hebben lopen, maar een bijtend zuur en dat het uiteindelijk monsters zullen worden. Dit is een parodie op een opvatting dat homoseksualiteit iets zou zijn dat door God wordt afgekeurd.

Een laatste negatieve bejegening naar homoseksualiteit onder mannen is terug te vinden in de aflevering ‘*Prick up your ears*’. In deze aflevering komt een Christelijke voorlichter vertellen over seks. Vanuit het Christelijk oogpunt wordt seks voor het huwelijk überhaupt afgekeurd. Over homoseksualiteit onder mannen is de voorlichter helder: ‘*Sex turns straight into gay, and a gay into a Mexican. Everyone goes down a notch*’. Homoseksualiteit onder mannen wordt hierbij dus duidelijk inferieur gesteld aan heteroseksualiteit. De heteronormatieve opvatting in deze is overduidelijk. De overdrijving, die deze opvatting eigenlijk belachelijk maakt, is dat Mexicanen inferieur aan homoseksuelen zouden zijn.

8.3 Deelconclusie

De geringe aandacht voor groeperingen die discriminerend zijn jegens homoseksualiteit onder mannen en homoseksuele mannen is opvallend te noemen. In de tien seizoenen *Family Guy*, zijn de discriminerende opvattingen ten opzichte van homoseksualiteit en homoseksuele mannen op één hand te tellen. Op het vlak van discriminerende opvattingen blijft *Family Guy* achter in de constructie en representatie van dergelijke groeperingen. Alleen op het religieuze vlak wordt er enigszins aandacht besteedt aan de opvatting dat homoseksualiteit onder mannen en homoseksuele mannen verkeerd zouden zijn. De representatie van mensen uit verschillende sociale klassen of etnische groeperingen is mager. Wellicht is het zo dat de makers zich niet op het vlak van discriminatie hebben willen begeven omdat het maatschappelijk te gevoelig ligt. Ik kan mij namelijk niet voorstellen dat er binnen de zeer gevarieerde Amerikaanse samenleving geen discriminatie jegens homoseksualiteit onder mannen is. De angst waar ik me in dit thema op heb gericht is enigszins aanwezig maar ook niet overdreven. De ontvanger van deze serie wordt in het geval van Stewie enkele keren op een dwaalspoor gezet aangaande zijn seksualiteit en de manier waarop hij hier mee omgaat. Concluderend is met zekerheid te stellen dat het thema van discriminatie jegens homoseksualiteit binnen *Family Guy* te verwaarlozen is en dat dit geen houdbare representaties heeft opgeleverd.

Hoofdstuk 9   Conclusie

Door de methodologische benadering van het cultuurproduct *Family Guy* was de analyse omvangrijk. De combinatie tussen een tekstuele analyse (deconstructie) en een cinematografische analyse (inhoudsanalyse) leverde veel data op. De validiteit, ofwel de mate waarin de methodologie meet wat je beoogt te meten is op deze manier gewaarborgd. Door deze combinatie ontstond er een dataset van 49 scènes die op tekstueel en cinematografisch gebied inzicht gaven in hoe een representatie werd geconstrueerd en welke mogelijkheden de geanimeerde sitcom hierin bezigde. Wat dat betreft was de methodologie passend bij de hoofdvraag. Alleen binnen de thematiek van homodiscriminatie en het homohuwelijk viel de hoeveelheid data tegen. De validiteit is hier klein, maar zoals eerder gesteld werd kan afwezigheid van representatie ook worden geïnterpreteerd. Een gebrek aan dergelijke data kan inzicht verschaffen in motieven van een cultureel product. Het niet behandelen van dergelijke onderwerpen in de serie weegt mee in de conclusie.

De betrouwbaarheid van dit onderzoek gaat voornamelijk in op de reproduceerbaarheid van deze studie. Betrouwbaarheid is de mate waarin andere onderzoekers dezelfde resultaten kunnen halen op het moment dat het onderzoek wordt herhaald (Baker, 1994). Er is binnen de methodologie duidelijk aangegeven op welke aspecten en thema's de focus ligt en waarom dat zo is. De omschrijving van hoe er is gewerkt en welke criteria er werden gehanteerd, is duidelijk. De validiteit van de interpretatie is een lastig begrip. Mij interpretatie is gefundeerd op de wijze waarop geanimeerde sitcoms zoals *Family Guy* representaties kunnen construeren. Ik heb de theorie rondom de representatietechnieken gebruikt om aan te geven hoe geanimeerde sitcoms dit kunnen bewerkstelligen.

In deze studie was het doel om te kijken hoe representaties van homoseksuele mannen en homoseksualiteit onder mannen zich verhouden binnen sociaal-maatschappelijke- en politieke discoursen. De representaties van homoseksuele mannen en homoseksueel gedrag zijn talrijk binnen de geanimeerde sitcom *Family Guy*. Het is opvallend te noemen dat de tekst en de beelden zich uitgebreid mengen in de representatie hiervan. In de vorm van tussenscènes, complete afleveringen en kleine toespelings werd de homoseksuele man ruimschoots gerepresenteerd. Binnen dit thema zijn er een aantal conclusies naar voren gekomen over hoe deze representaties werden geconstrueerd door de tekst en het beeld. Zoals te lezen is in de deelconclusie van thema 1, lijkt het erop dat er eerst een traditionele genderrolverdeling tussen de man en de vrouw werd geconstrueerd. Huiselijke tradities in de taakverdeling, de man als belangrijke spil in het gezin en de vrouw als hoofd van het huishouden en de opvoeding, lijken deze rolverdeling te bevestigen. Binnen deze taakverdeling waren er ook zaken die afbreuk deden aan deze verdeling. Deze basis, met een duidelijke hegemonische mannelijkheid, heeft als een kader gewerkt waarbinnen homoseksuele representaties explicieter naar voren kwamen. Later werd de rolverdeling tussen de man en de vrouw binnen het huwelijk minder vaak gerepresenteerd. De twee belangrijkste representaties van homoseksuele mannen waren terug te zien in de afleveringen ‘*Family Gay*’ en ‘*Brian does Hollywood*’. Aan de hand van hyperstereotyperingen en overdrijving werd in beide gevallen een heteroseksueel (Peter Griffin en Brian Griffin) veranderd in een homoseksueel. In het geval van Peter werd hij zelf een homoseksuele man en in het geval van Brian, zijn homoseksuele neef Jasper. In beide gevallen werd een homoseksueel gerepresenteerd aan de hand van enkele kleine veranderingen die toe werden gevoegd aan de heteroseksuele basis. Het feit dat het aan de hand van tekst en beeld zo gemakkelijk kan worden geconstrueerd geeft aan dat de geanimeerde sitcom een machtig medium is als het op representatiestrategieën aankomt. Precies zoals Gray (2006) stelt.

Binnen het politieke discours lag de nadruk op het homohuwelijk. Het homohuwelijk is door de geschiedenis rondom het instituut huwelijk een belangrijk politiek punt. Het feit dat veel staten nog niet over zijn gegaan tot legalisering van het huwelijk en dat er ook binnen de landelijke politiek nog veel discussie is rondom dit onderwerp, maakt het een interessant onderwerp. In de serie zelf is het huwelijk als instituut vrij vaak aan bod gekomen. Hier ging het dan voornamelijk om een heteroseksueel huwelijk, waar het homohuwelijk in één aflevering duidelijk naar voren kwam. In deze aflevering is de aandacht voor het homohuwelijk positief te noemen en worden de homoseksuele partners positief gerepresenteerd. Tegenstanders van het homohuwelijk, in dit geval de Republikeinen worden als conservatief, manipulatief en achterbaks gerepresenteerd. De opvatting van de tekst is hierbij duidelijk aanwezig. Toch lijken de tekst en het beeld zich ook wat gematigder rondom het onderwerp te bewegen. Er is ook ruimte voor twijfel over het homohuwelijk, en wordt er oprecht afgevraagd of dit de manier is hoe een huwelijk moet worden ingevuld.

Uiteindelijk wordt de twijfel weggenomen en wordt het huwelijk gevierd. In deze is het belangrijk dat het huwelijk tussen twee homoseksuele partners wordt voltrokken en er een goed einde van de aflevering is. Hierbij lijkt de opvatting van de tekst en het beeld positief uit te pakken ten faveure van het homohuwelijk. Dit is echter niet hard te maken omdat het slechts een tekst en een beeld betreft die op meerdere manieren zijn te interpreteren.

Het sociaal-culturele discours binnen deze analyse was minder makkelijk te vatten in een aflevering of scène. Binnen de serie is er weinig tot geen aandacht voor discriminatie ten opzichte van homoseksuele mannen. Homoseksualiteit wordt niet overdreven belachelijk gemaakt door verschillende groeperingen. Vanuit sociaal perspectief is het te verdedigen dat mensen vanuit hogere klassen negatief staan ten opzichte van homoseksualiteit. Echter betreft het hier maar één persoon die zich negatief uitlaat over homoseksualiteit. De basis is te mager om te stellen dat het hier om discriminatie vanuit een sociale groep gaat. Vanuit etnische groeperingen is er geen enkele significante toespeling van discriminatie te bespeuren. Het lijkt of de serie zich hier niet aan heeft willen branden. Omdat in een land zoals de V.S. met haar vele etnische groeperingen, ook veel meningen zijn is het gebrek hieraan in de serie opvallend te noemen. Vanuit religieus oogpunt zijn er wel opvallende zaken ten opzichte van homoseksualiteit. Vanuit het Christelijke geloof wordt er een zeer negatief en overdreven beeld neergezet ten opzichte van homoseksualiteit en homoseksuele mannen. De representatie van het Christelijke geloof en haar uitdragers is zeer negatief ten opzichte van homoseksualiteit. Homoseksuele mannen worden als onmenselijk en onnatuurlijk gerepresenteerd. Wellicht dat de serie zich hier wel aan heeft durven wagen, omdat het onderwerp vanuit religieus perspectief al veel langer leefde dan vanuit bijvoorbeeld een etnisch perspectief (Eskridge Jr 1993).

Als ik terugrijp naar de titel van deze studie: ‘Family Guy als maatschappijkritisch podium’ denk ik dat het binnen deze twee discours niet geheel opgaat. De serie lijkt zich niet heel erg te mengen in het debat rondom het huwelijk en discriminatie. In mijn ogen heeft dit te maken met het feit dat zeker rondom het huwelijk er nog veel discussie is binnen de huidige politiek in de Verenigde Staten. Vanuit de opvatting dat het een commercieel product is wat nog veel moet worden verkocht lijkt er het veilige pad te worden gekozen door de serie. Ook op het gebied van discriminatie is de aandacht nihil en wordt alleen vanuit religieus oogpunt aandacht besteedt aan discriminatie ten opzichte van homoseksualiteit. De discussie binnen het Christendom aangaande homoseksualiteit is al zo lang gaande en bekend binnen de maatschappij, dat het aansnijden van dit onderwerp niet erg revolutionair is. Concluderend durf ik te stellen dat *Family Guy* als tekst en beeld niet een zeer uitgesproken maatschappijkritisch podium is. De serie lijkt het veilige pad te kiezen als het om zeer discutabele en actuele punten gaat. De kritiek op het massaproduct zoals Frankfurter School het benoemde lijkt het maatschappijkritische aspect van de serie binnen de geanalyseerde thema’s teniet te doen.

Literatuurlijst

- Baker, Th. L. (1994). *Doing social research* (second edition). New York:McGraw-Hill.
- Barker, C. (2008). *Cultural Studies: Theory and Practice*. London: Sage.
- Bordwell, D. & Thompson, K. (2004). *Film Art: An Introduction* (7th ed.). Boston: McGraw-Hill.
- Brubaker, R. (2000). Beyond “Identity”. *Theory and Society*, 29(1):1-47.
- Britton, D. (1990). Homophobia and Homosexuality: An Analysis of Boundary Maintenance. *The Sociological Quarterly*.423-440.
- Butler, J. (1999). *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity*. (2nd edn). New York and London: Routledge.
- Connell, R & Messerschmidt, J. (2005). Hegemonic masculinity: Rethinking the concept. *Gender and Society*, 19, 829-859.
- Connell, R.W. (1995). *Masculinities*. Berkeley: University of California Press.
- Chambers, G.(1990). *Populair Music and mass culture in J Downing, A Mohammadi and A. Hyman Sreberny-mohammadi (eds) Questioning in media*. Londen: Sage.
- Cinnirella, M. (1997). ‘Ethnic and National Stereotypes: A Social Identity Perspective’. In: *Beyond Pug’s Tour. National and Ethnic Stereotyping in Theory and Literary Practice*. C.C.Barfoot, ed. Amsterdam: Rodopi.
- Davidoff, L. & Hall, L. (1997). *Family fortunes: men and women of the English middle class, 1780- 1850* . London:Hutchinson.
- Donaldson, M. (2005). What Is Hegemonic Masculinity? *Theory and Society, Special Issue: Masculinities*, October 2005.
- Dhaenens, F. (2012). *Gays on the Small Screen: A Queer Theoretical Study into the Articulations of Queer Resistance in Contemporary Television Fiction*. (Proefschrift).
- Derrida, J. (1967). *On Grammatology*. Baltimore (oorspr. De la grammatologie, 1967).
- Dow, J. B. (2001). ‘Ellen, Television, and the Politics of Gay and Lesbian Visibility’. *Critical Studies in Media Communication*, pp.123-140.
- Elliston, D.A. (1995). Erotic Anthropology: “Ritualized Homosexuality” in Melanesia and Abroad *American Ethnologist* 22(4):848-867.

- Erni, J. (2002). Stereotypes and Representations: International *Television Studies*. (pp. 56-60) London: Bfi Publishing.
- Ettelbrick, P. (1993). Since When is Marriage a Path to Liberation? *Lesbian and Gay Marriage, supra note 1*.
- Eskridge, jr. (1993). A history of the same sex marriage. *Faculty Scholarship Series*.
- Fejes, F. & Petrich, K. (1993). 'Invisibility, Homophobia and Heterosexism: Lesbians, Gays and the media'. *Review and criticism*.
- Fiske, J. (1989). *Reading the populair*. London: Unwin.
- Giddens, A. (1991). *Modernity and self-identity: self and society in the late modern age*. Cambridge: Polity Press.
- Gray, J. (2006). *Watching with the Simpsons: Television, Parody, and Intertextuality*. New York: Routledge.
- Greenberg, D.F. & Bystryn, M.H. (1982). Christian Intolerance of Homosexuality. *The American Journal of Sociology*, Vol. 88, No. 3.
- Gorman, L. & McLean, D. (2009). *Media and society, into the 21st century*. Oxford: Blackwell Publishing.
- Hall, S. (2005). 'Notes on Deconstructing 'the Popular'''. *Popular Culture: A Reader*, pp.64-71. London: Sage.
- Hutcheon, L. (2002). *The Politics of Postmodernism*. 2nd edition. London and New York: Routledge.
- Jackson, P. (2001). *The Cultural Politics of Masculinity: Towards a Social Geography*.
- Knox, S. (2006). Reading the Ungraspable Double-Codedness of The Simpsons. *Journal of Popular Film & Television*, 34(2), 72-81.
- Kristava, J. (1980). *Séméiôtiké: recherches pour une sémanalys*. Paris: Edition du Seuil, 1969. (English translation: *Desire in Language: A Semiotic Approach to Literature and Art*. Oxford: Blackwell Publishing.
- Liebes, T. & Katz, E. (1991). *The export of meaning*. Oxford University press.
- Mort, F. (2001). *Cultures of Consumption: Masculinities and Social Space in Late Twentieth Century*. Britain Nanjing University Press.
- MacKinnon, K. (2003). *Representing men: Maleness and masculinity in the media*. New York: Oxford University Press.
- Nagel, J. (2009). *Race, Ethnicity and Sexuality*. Oxford University Press.

- Nicholson, L. (1995). Interpreting Gender. *Signs Vol. 20, No. 1* (Autumn, 1994), pp.79-105.
- Nicolai, N. (1992). Genderspecificiteit in de psychiatrie. *Tijdschrift voor Psychiatrie*.
- Polikoff, N.D. (1993). We will get what we ask for: why legalizing gay and lesbian marriage will not dismantle the legal structure of gender in every marriage. *Virginia Law review*.
- Quinlan, J.(1967). Swift's use of Literalization as a rhetorical device. *PMLA* vol. 82.
- Reynolds, R. (2002). Come lads and ladettes: Gendering bodies and gendering behaviors. In J. Stephens (Ed.), *Ways of being male* (pp. 96-115). New York: Routledge.
- Rutondo, R.L. (1993). *American Manhood: Transformations in Masculinity from the Revolution to the Modern Era*. New York: Basicbooks.
- Sears, D.O. (1997). Politics matters: Political events as catalysts for preadult socialization. *American Political Science Review* (45-65).
- Schiappa, E, Gregg, P, B, Hewes, D, E. (2006). 'Can One TV Show Make a Difference? Will & Grace and the Parasocial Contact Hypothesis' *Journal of Homosexuality Volume 51, issue 4 (2006)*, p. 15-37.
- Stoddard, T. (1992). Why Gay People Should Seek the Right to Marry. *Lesbian and Gay Marriage 13*.
- Tolson, A.(2001). *The limits of masculinity*. New York: Harper & Row.
- Warner, M. (1991). Introduction: Fear of a Queer Planet *Social Text*, volume 9.
- Weinberg, G. (1972). *Society and the Healthy Homosexual*. New York:St.Martin Press.
- Wilkinson, S. (1994). The Social Construction of Heterosexuality. *Journal of Gender Studies*, 307-317.
- Williams, W. (1983). *The Spirit and the Flesh: Sexual Diversity in American Indian Culture*. Boston: Beacon Press.
- Wolff, J. (1980). *The social production of art* .London: Macmillan.
- Yep, G. A. (2003). 'The Violence of Heteronormativity in Communication Studies. Notes on injury, Healing, and Queer World-Making'. The Haworth Press Inc, San Fransisco State University.

Internet

http://www.edgate.com/elections/inactive/the_parties/ *geraadpleegd op 4-06-2013*

<http://www.rilin.state.ri.us/Pages/Default.aspx>, *geraadpleegd op 18-06-2013*

